

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський Національний Університет Імені Тараса Шевченка
Навчально-Науковий Інститут Філології
Кафедра мов і літератур Далекого Сходу та Південно-Східної Азії

Особливості перекладу звуконаслідувальної та образотворчої лексики корейської мови (на матеріалі корейських онлайн коміксів)

Кваліфікаційна робота

освітнього ступеня «Магістр»
студентки II курсу магістратури
освітньої програми
«Східна філологія, західноєвропейська мова та переклад: корейська мова і література»
Спеціальність — 035.066 Філологія (східні мови та літератури (переклад включно), перша— корейська),

Наталія Сергіївна ОКСІНЬ

Науковий керівник:

доктор філософії, асист. Оксана КІНДЖИБАЛА

«Допущено до захисту»

Протокол засідання кафедри мов і літератур
Далекого Сходу та Південно-Східної Азії

Протокол №14 від «30» квітня 2025 року

Завідувач кафедри _____

доц. Ісаєва Н.С.

КИЇВ
2025

АНОТАЦІЯ

Дослідження присвячене актуальній проблемі міжмовної трансляції корейської ономатопеїчної лексики українською мовою на матеріалі онлайн-коміксів (вебтунів), популярність яких в україномовному сегменті зростає. Метою роботи є комплексний аналіз стратегій перекладу звуконаслідувальних та образотворчих мовних одиниць корейської мови для оптимізації міжмовного відтворення.

Об'єктом дослідження є корейські онлайн комікси як специфічний тип мультимодального тексту, предметом – інтегрована в їх наратив та візуальну складову ономатопеїчна лексика.

У межах дослідження було проаналізовано 50 прикладів корейської ономатопеїчної лексики (26 звуконаслідувальних, 24 образотворчих). Аналіз перекладів показав, що при трансляції звуконаслідувальних одиниць (26) найчастіше використовувалася ономатопеїчна лексика (69%), рідше – неономатопеїчна (26%), з можливістю застосування стратегії уникнення. Переклад образотворчої лексики (24) переважно здійснювався за допомогою неономатопеїчних засобів (87%), з потенціалом використання стратегії уникнення (16%) та підбору звуконаслідувальних еквівалентів (8%). Загалом, серед 50 розглянутих прикладів, неономатопеїчна лексика (28 випадків) та звуконаслідування (20 випадків) виявилися найбільш ефективними стратегіями. Запозичення ономатопеї не було зафіксовано.

Досягнення мети передбачало огляд теоретичних засад звуконаслідування та образотворення в обох мовах, систематизацію існуючих перекладацьких стратегій та емпіричний аналіз корпусу корейських онлайн коміксів для виявлення лінгвокультурних проблем перекладу.

Результати дослідження мають теоретичне значення для перекладознавства та міжкультурної комунікації, а також практичну цінність для фахівців у галузі перекладу та видавничої справи.

Ключові слова: корейські комікси, вебтуни, манхва, ономапоєя, образотворча лексика, звуконаслідувальна лексика, стратегії перекладу, культурна інтерпретація, переклад

ABSTRACT

This study addresses the pertinent issue of interlingual translation of Korean onomatopoeic and mimetic vocabulary into Ukrainian, with particular reference to online comics (webtoons), which have been gaining increasing popularity within the Ukrainian-language digital sphere. The objective of the research is to conduct a comprehensive analysis of translation strategies employed in rendering Korean onomatopoeic and mimetic expressions, with the aim of optimizing their interlingual transmission.

The object of the study is Korean webtoons, considered as a distinct form of multimodal text, while the subject comprises onomatopoeic and mimetic vocabulary embedded within both their narrative and visual components.

A total of 50 examples of Korean expressive vocabulary were analyzed—26 onomatopoeic words and 24 mimetic words. The findings reveal that onomatopoeic expressions were predominantly translated using Ukrainian sound-imitative vocabulary (69%), and less frequently through non-onomatopoeic equivalents (26%), with occasional application of an avoidance strategy. In contrast, mimetic expressions were primarily rendered using non-onomatopoeic vocabulary (87%), with limited recourse to avoidance (16%) and sound equivalents (8%). Across the dataset, non-onomatopoeic translation (28 instances) and sound-imitative translation (20 instances) emerged as the most frequently employed strategies. Notably, there were no instances of direct adoption of Korean onomatopoeia in the Ukrainian translations.

The research methodology involved a review of the theoretical underpinnings of onomatopoeic and mimetic vocabulary in both Korean and Ukrainian, the systematization of relevant translation strategies, and an empirical analysis of a selected corpus of Korean webtoons. The study identifies key linguistic and cultural challenges inherent in the translation process.

The results hold theoretical value for the fields of translation studies and intercultural communication, while also offering practical insights for professional translators and publishers engaged in the adaptation of Korean multimedia content for Ukrainian audiences.

Keywords: *Korean webtoons, manhwa, onomatopoeia, mimetic expressions, sound imitation, translation strategies, cultural adaptation, translation.*

초록

본 연구는 최근 우크라이나어권에서 급격히 인기를 얻고 있는 온라인 만화(웹툰)를 중심으로, 한국어 의성어 및 의태어(의성어·의태어)의 언어 간 번역 문제를 다루고자 한다. 본 연구의 목적은 한국어 의성어 및 의태어의 효과적인 번역 전략을 고찰하고, 그 전달 방식의 최적화를 모색하는 데 있다.

연구의 대상은 멀티모달 텍스트의 한 형태로 간주되는 한국 웹툰이며, 연구의 주체는 해당 웹툰의 서사적·시각적 요소에 내포된 의성어 및 의태어 어휘이다.

분석 대상으로는 총 50개의 한국어 표현 어휘가 선정되었으며, 이 중 의성어는 26개, 의태어는 24개였다. 분석 결과, 의성어의 경우 우크라이나어의 유사한 소리 모사 어휘(의성어)로 번역된 비율이 69%로 가장 높았고, 비의성어적 표현으로의 번역이 26%를 차지했으며, 회피 전략이 일부 사례에 적용되었다. 반면, 의태어는 대부분 비의성어적 표현(87%)으로 번역되었으며, 회피 전략(16%)과 소리 유사 표현(8%)은 상대적으로 적은 빈도로 나타났다. 전체 분석에서 비의성어적 번역(28건)과 소리 모사 번역(20건)이 가장 일반적으로 사용된 전략으로 확인되었으며, 한국어 표현을 직역하여 사용하는 경우는 존재하지 않았다.

본 연구 방법론은 한국어 및 우크라이나어 의성어 및 의태어 어휘의 이론적 기반 검토, 관련 번역 전략 체계화, 그리고 선정된 한국 웹툰 코퍼스에 대한 실증적 분석을 포함한다. 본 연구는 번역 과정에 내재된 주요 언어적 및 문화적 도전 과제를 확인하였다.

이러한 연구 결과는 번역학 및 문화 간 커뮤니케이션 연구에 이론적 기여를 할 뿐만 아니라, 한국 멀티미디어 콘텐츠를 우크라이나어권에 맞게 현지화하는 데 실질적인 지침을 제공할 수 있을 것으로 기대된다.

키워드: 한국 웹툰, 만화, 의성어, 의태어, 소리 모사, 번역 전략, 문화적
적응, 번역

ЗМІСТ

ВСТУП	9
РОЗДІЛ 1. ЗВУКОНАСЛІДУВАННЯ, ОБРАЗОТВОРЕННЯ ТА СТРАТЕГІЇ ПЕРЕКЛАДУ ТАКОЇ ЛЕКСИКИ	12
1.1. Теорії походження мови. Звуконаслідувальна та звукосимволічна теорії походження мови	12
1.2. Ономатопеїчна лексика української мови	14
1.3. Ономатопеїчна лексика корейської мови	20
1.4. Важливість та стратегії перекладу ономатопеїчної лексики	26
Висновки до першого розділу	35
РОЗДІЛ 2: ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ОНОМАТОПЕЇЧНОЇ ЛЕКСИКИ В КОРЕЙСЬКИХ ОНЛАЙН КОМІКСАХ	37
2.1. Корейські комікси в онлайн просторі	37
2.2. Особливості перекладу звуконаслідувальної лексики корейської мови	43
2.3. Особливості перекладу образотворчої лексики корейської мови	57
Висновки до другого розділу	75
ВИСНОВКИ	77
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	81
СПИСОК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	91
ДОДАТКИ	92
Додаток А. Звуконаслідувальна лексика корейської мови, розглянута в РОЗДІЛІ 2	92
Додаток Б. Образотворча лексика корейської мови, розглянута в РОЗДІЛІ 2	97

ВСТУП

Останніми роками світова популярність корейських вебтунів, різновиду цифрових коміксів, стрімко зросла, зачарувавши аудиторію в усьому світі своїми різноманітними жанрами, захопливими сюжетами та яскравими ілюстраціями. Оскільки Україна вступає в цифрову епоху і сприяє культурному обміну, переклад корейських вебтунів українською мовою стає актуальним завданням. Останні роки, під впливом «корейської хвилі» (кор. 한류), популярність контенту створеного в Республіці Корея (РК) лише зростає.

Актуальність дослідження перекладу ономапопеїчної лексики в корейських онлайн коміксах полягає у підвищеному попиті на переклад коміксів на території України, а переклад звуконаслідувальної та образотворчої лексики допоможе краще підібрати слова для перекладу. Академічне вивчення перекладу корейської звукової та образної лексики покращує лінгвістичний аналіз, культурну інтерпретацію та літературну оцінку. Це полегшує розуміння мовної структури, культурних конотацій та естетичного значення, тим самим сприяючи міжкультурній комунікації та збереженню літературної спадщини.

Об'єктом дослідження є корейськомовні комікси.

Предметом дослідження є ономапопеїчна лексика, яка зустрічається в корейських онлайн коміксах (вебтунах) на позначення звуків природи, звуків руху, звуків виявлення емоцій тощо.

Метою дослідження є розкрити основні тенденції та закономірності перекладу корейської звуконаслідувальної та образотворчої лексики в онлайн коміксах українською мовою з метою оптимізації процесу перекладу та підвищення рівня його якості.

Завданням роботи є:

1. Аналіз теоретичного матеріалу на тему звуконаслідування та звукосимволізму.
2. Аналіз перекладацьких стратегій: вивчення різних підходів до перекладу оноματοпеїчної та міметичної лексики корейської на українську мову.
3. Проаналізувати отримані дані про особливості перекладу звуконаслідувальної та образотворчої лексики в корейській манхві.

Дослідження проводилось на *матеріалі* вибраних корейських онлайн коміксів, які є в безкоштовному доступі на онлайн платформах дистриб'юторів такої онлайн-літератури.

В цій роботі для досягнення поставленої мети доцільно застосувати комплекс якісних методів дослідження з елементами кількісного аналізу. Основним стане описовий метод, що передбачатиме ретельний перегляд та лінгвістичний аналіз значної кількості корейських онлайн коміксів. Важливу роль відіграватиме контекстуальний аналіз, що включатиме розгляд візуального та наративного контексту вживання звуконаслідувальної та образотворчої лексики для глибшого розуміння їхнього значення та функцій. Комплексне застосування цих методів дозволить всебічно дослідити специфіку перекладу звуконаслідувальної та образотворчої лексики корейської мови в українському контексті перекладу коміксів, що відповідає актуальності дослідження та сприятиме покращенню якості майбутніх перекладів.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел, списку скорочень, додатків.

В **Розділі 1** буде розглянуто:

- Звуконаслідувальну та звукосимволічну гіпотези походження мови; теоретичне підґрунтя, що таке ономаіопея, як вона утворилась тощо;
- Класифікацію звуконаслідувальної лексики української мови;
- Звуконаслідувальну лексику корейської мови, її класифікацію;
- Стратегії перекладу звуконаслідувальної лексики.

У **Розділі 2** буде проведено практичне дослідження з перекладу звуконаслідувальної та образотворчої лексики корейської мови послуговуючись різними стратегіями перекладу.

Важливим аспекіом цього дослідження є аналіз перекладу звуконаслідувальної та образотворчої лексики, оскільки це допомагає не лише зберегти автентичність твору, але й вивчити особливості звукового оформлення корейськомовного тексту. Створення словника ономаіопеїчної лексики корейської мови є ключовим елементом цього дослідження, яке має на меті подальше вдосконалення методів та підходів до вивчення перекладу вищезгаданого типу лексики.

РОЗДІЛ 1. ЗВУКОНАСЛІДУВАННЯ, ОБРАЗОТВОРЕННЯ ТА СТРАТЕГІЇ ПЕРЕКЛАДУ ТАКОЇ ЛЕКСИКИ

1.1. Теорії походження мови. Звуконаслідувальна та звукосимволічна теорії походження мови

Починаючи з XVII століття та наступних історичних періодів, академічні дебати і наукові дослідження в галузі мовознавства висували різноманітні теоретичні концепції та гіпотези щодо походження та розвитку мови, а саме:

- Звуконаслідувальна гіпотеза;
- Звукосимволічна гіпотеза;
- Вигукова гіпотеза;
- Гіпотеза соціального договору;
- Гіпотеза жестів;
- Гіпотеза божественного;
- Гіпотеза походження мови Енгельса Ф.;
- Теорія хвиль;
- Теорія полігенезу;
- Теорія моногенезу.

Зважаючи на кількість теорій і гіпотез, які є висунуті стосовно питання походження мови, ми можемо зробити висновок, що це питання є досить

складним, контраверсійним і цікавить людей ще з давніх часів. Проте, питання щодо походження мови залишається ще відкритим. [22]

У даній роботі нами буде розглянуто звуконаслідувальну та звукосимволічну гіпотези походження мови більш детально.

Звуконаслідування є частиною біологічної теорії походження людської мови.

Звуконаслідування, або *ономатопея* – це міметичне відтворення фонетичними засобами позамовних звукових явищ, що будується на артикуляційній схожості [7, с. 391].

Ономатопеї — це слова, які відтворюють звуки оточуючого світу, такі як шум вітру чи гудіння бджіл. Ономатопею можна сприймати, як своєрідне відображення уявлення про звуки через мову. Кожна мова має свої унікальні ономатопії, так як відтворення звуків може відрізнитися від мови до мови.

Фонетична вмотивованість означає, що звуки у словах відтворюють певні звуки реального світу, які сприймає людина. Наприклад, слово «бум» може відтворювати звук вибуху або падіння, а слово «шлеп» — звук удару.

Є чимало слів, які власним звучанням нагадують дії, що номінують (шурхотіти, шепотіти, цвірінкати, бренькати). Такі слова кваліфікують як **ономатопи**. [6, с. 171]

Виникнення ономатопів пов'язане з тим, що люди під час своєї еволюції і розвитку соціальних взаємодій намагались відтворити звуки, які вони чули у своєму оточенні. Звуконаслідування можна вважати первинним способом взаємодії з навколишнім світом та сприйняття його. Таким чином, ономатопеї є своєрідним мовним відображенням нашого сприйняття звуків і явищ навколо.

Звуконаслідувальна гіпотеза походження мови. Ця гіпотеза стверджує, що мова виникла в результаті наслідування людиною звуків природи. Такі слова, як «му», «гав», «дзень-дзень», «кап» тощо спочатку з'явилися шляхом імітації звуків тварин, пташиних голосів, звуків води, вітру тощо, а потім з'явилися такі похідні слова, як нявчати, нявчить, капає, капати, дзеленчати, дзеленчить, гавкає, гавкати тощо. Інколи, звуконаслідувальні слова можуть бути спільними для кількох мов.

Окрім вищезгаданої звуконаслідувальної гіпотези існує **звукосимволічна гіпотеза** розвитку мови. Звукосимволічну гіпотезу підтримували такі вчені як: Гейман Штейнталь, Готфрід-Вільгельм Лейбніц, В. Гумбольдт, Якоб Грімм, Олександр Потебня, Шарль Баллі.

Мельничук Р.І. у своїй дисертаційній роботі на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук зазначає, що *«Звукосимволічні слова (ідеофони, образні слова) здебільшого позначають різноманітні види руху, світлові явища, форму, величину, віддаленість об'єктів, міміку, фізіологічний та емоційний стан людини»* [11, с. 37].

Хоча, Фердинан де Сосюр (франц. Ferdinand de Saussure), швейцарський мовознавець, є противником звукосимволічної гіпотези походження мови, де звуки мови не мають довільного зв'язку зі своїми значеннями. Традиційний погляд у науковій лінгвістиці, започаткований Фердинаном де Сосюром, полягає в тому, що зв'язок між словами та їхніми значеннями є довільним і що слова мають значення лише у зв'язку з іншими словами. [28] [34]

1.2. Ономатопеїчна лексика української мови

Гаценко Ірина Олександрівна у своїй дисертаційній роботі на здобуття ступеня кандидата філологічних наук *«Типологічні особливості*

звуконаслідувальних слів (на матеріалі української, російської та англійської мов)» зазначає, що дослідження звуконаслідувальної лексики почалось лише наприкінці ХХ століття [5]. Провідними вченими в цій галузі стали такі вчені як Л.І. Мацько, О.І. Германович, Ю.Ф. Касим та ін., — саме вони почали досліджувати проблему звуконаслідування в східнослов'янському мовознавстві. У першому розділі дисертації науковиця розглядає проблеми мовного статусу звуконаслідувальної лексики, адже в лінгвістиці досі є суперечливі думки з приводу статусу цієї лексики. Також науковиця зазначила, що *«Основні причини розбіжностей у поглядах вчених полягають насамперед у тому, що вони підходять до оцінки статусу категорії звуконаслідувальних слів з різних науково-теоретичних позицій. У сукупності висловлених з цього питання поглядів можна виділити 4 проблемні групи, де розглядаються звуконаслідувальні слова як такі, що: 1) входять до складу вигуків; 2) виділяються в окрему категорію слів у складі вигуків; 3) відносяться до дієслівно-вигуккових форм; 4) виділяються до окремої категорії слів»* [6, с. 170] [5]. Цієї ж думки дотримується Кабиш М.Ю у своїй статті [6, с. 170] посилаючись на вищезгадану дисертацію.

Гаценко І. О. у своїй статті *«Класифікація звуконаслідувальних слів української мови за їх семантичними ознаками»* зазначає, що ономатопоетичну лексику можна поділити на чотири великі групи, а саме: 1. звуконаслідувальна лексика, яка пов'язана з людиною та її діями; 2. звуконаслідувальна лексика, яка пов'язана з неживою природою; 3. наслідування звуків живої природи; 4. наслідування звуків предметів, які приводить в рух людина [4].

Гаценко І. О. в першій групі звуконаслідувальної лексики, яка пов'язана з людиною та її діями виділяє:

1) **Артикуляційні ономатопоетичні слова** — наслідують фізіологічні процеси, здійснювані мовними органами [4, с. 124].

а) *відтворення невимушених звуків, які вимовляються живими істотами* (кашель, клацання зубами, хрипіння і т.ін.): кахи, ках, бухи — звук кашлю, хлип — відтворення звуку схлипування, ху (фу) — дути ротом, тьху — відтворення звуків плювання, туди-денця — клацати зубами від холоду. [4, с. 124].

б) *наслідування звуків сміху*: ги-ги, хи-хи, хе-хе, га-га, го-го. [4, с.124].

в) *наслідування звуків свисту*: ф'ю, хвіть, фюїть, фють. [4, с.124].

2) **Відтворення звуків жування**: чав (чавкати), шам (шамкати), гам, плям, хрум, сьорб, гризь. [4, с.124].

3) **Звуконаслідування ходи людини**: човг — звуки шаркання ногами, шарх — звучання, що означає глухий звук від човгання, тертя, туп — наслідування звуків ходи, гоп — звук, що супроводжує стрибок, підстрибування в танці, тюп — наслідування звуків ходи невеликими кроками, талап, чалап — звуконаслідування, що передає характерні звучання під час ходи в розтопаному або великому взутті [4, с.124-125].

Друга група звуконаслідувальної лексики української мови, а саме звуконаслідувальна лексика, яка має відношення до неживої природи поділяється на дві підгрупи, а саме:

а) *слова пов'язані з явищами природи* (звуки грому, шелесту листя, вітру і т.ін.), а також шуми, утворювані рослинами та деревами, наприклад: гу-у — звуконаслідування, що передає звучання вітру, шурх-наслідування звуків шурхотіння, гр-р — наслідування звучання грому, дмух — розм. наслідування звуків подиху вітру чи струменя видихуваного повітря, ш-ш, шу-шу — звучання шуму води, вітру,

колося, у-у — звуконаслідування, що передає звучання завивання вітру, хуртовини [4, с. 125].

б) *наслідування звучання рідинних тіл*. До цієї групи дослідниця відносить звуки дзюрчання, капання, так і звучання падіння в рідину. Наприклад: буль — наслідування звуків, що утворюються при виливанні рідини з пляшки з вузькою шийкою, бульк — вживається на позначення звуків, що утворюються від сплеску води при падінні, шубовість-наслідування звуків падіння в рідину, плюсь — звуконаслідування, що передають сплеск води чи іншої рідини, шум від падіння чого-небудь (переважно у воду або в щось рідке), а також звучання, схожі на такий сплеск, хлюп-звуки хлюпання, плескання води; звуки від коливання води, падіння чи удару по її поверхні [4, с. 125].

Третя велика група звуконаслідувальної лексики української мови (наслідування звуків живої природи) поділяється на три підгрупи [4, с. 125-126], а саме:

а) *звуки тварин*: няв, мур — наслідування нявкання kota, куві, хрю-хрю, скугу-скугу — наслідування крику свині, кум, ква — наслідування крику жаби [4, с. 125], і-го-го — звук коня, фрр-фрр — звук, який видає їжак, у-у-у — звук, який видає вовк, ме — звук, який видає коза, р-р-р — звук, який видає лев або тигр, бе — звук, який видає вівця, тру-ту — звук, який видає слон, гав-гав — звук, який видає собака, му — звук, який видає корова, і-я (а) — звук, який видає віслик, дзз — звук, який видає муха.

б) *спів та крик птахів*: бруку, буркуку — наслідування крику голуба, цвірінь — крик горобця, кар, труп — крик ворона, ку-ку — крик зозулі,

тьох, тью-і — спів солов'я, фюїть — звук пташиного свисту, курли, кру — крик лелеки [4, с. 126], кукуріку — крик півня (кукурікання), ф'ю-ф'ю — звук іволи, га-га-га — звук гусей, кря — звук, який видає качка (крякання), ко-ко-ко — звук, який видає курка, пі-пі — звук, який видає курча.

с) *природні шуми, які утворюються рухами птахів*: хур — шум пташиних крил, фур, пирх, шур-р, фурр — звуконаслідування, що передає звучання, які супроводжують політ птахів [4, с. 126].

Четверта група, яку виділяє Гаценко І.О. (наслідування звуків предметів, які приводить в рух людина) поділяється на п'ять підгруп, а саме:

а) *наслідування звуків музичних інструментів*: брень, бринь — наслідування гри на струнному музичному інструменті, бутум-бас — наслідування гри на віолончелі, телінь, ті-лі-лі, ти-ри-ри — наслідування гри на скрипці, тра-ра-рі — наслідування гри на музичному інструменті [4, с. 126].

б) *наслідування звуків механізмів*: ту-ту — сигнал паровоза, машини, тах — наслідування розмірених уривчастих звуків мотора, кулемета, пах — звуки пострілу, та-та, трах-тарарах — розмірені уривчасті звуки удару, пострілу, тік-так — звуки годинника, клац — наслідування звуків клацання. До цієї групи також належить ономапопечна лексика, яка наслідує звуки дзвона: бім, бом, бум, бам, бо-у, бев — звуки наслідування ударів дзвона, дзвонити роздільно в один дзвін, дзень, дзінь, телень, дзелень, тень-телен — звучання дзвоника, дзвінка [4, с. 126], у-у-у — звук літака, який летить

с) *наслідування звуків ударів*: тук, грюк, гряк — звуки коротких стуків, бабах, гец, бах, бац, тарах — сильний звук удару, падіння, пострілу [4, с. 126].

д) *звучання падіння та попадання у щось*: геп — глухий звук від падіння, удару, пуць — звук падіння, гургуц — звук стуку при падінні, бех — звук падіння, удару, гуп — глухий звук падіння, удару [4, с. 127].

е) *звуконаслідування таких явищ як тертя, скрипіння, тріскання, хрустіння*: черк — різкий звук шуму від тертя одного предмета об інший, скрип — різкий високий звук від тертя, стискання предметів або їх частин, рип — звук рипіння, хресь — звук тріску, хрустіння, розпаду чогось, хруп, трісь — звук переламування, лопання чогось, торох — різкий сильний шум, звук від падіння, удару [4, с. 127].

За структурою, всі ономапопечні слова української мови поділяються на три групи: 1) однокомпонентні (односкладові та двоскладові слова); 2) двокомпонентні (редупліковані, парні ономапопечні слова); 3) багатоконпонентні (слова з нерівнозначними та рівнозначними елементами) [3, с.51-53].

Проаналізувавши фонетичну структуру звуконаслідувальної частини словника української мови, вищезгадана дослідниця визначила, що у парних звуконаслідуваннях відбуваються чотири типи чергування звуків, а саме зміна анлаутних приголосних (трень-брень) (Анлаут — це початок слова, перший компонент звукового вияву слова [1], зміна інлаутних голосних (тік-так), повна або ж часткова редуплікація (там-татам), повна зміна другого компонента (кхе-пуа) [6] [5].

1.3. Ономатопеїчна лексика корейської мови

Ономатопея в корейській мові є важливим елементом лексики, який дозволяє нам відтворювати звукові характеристики предметів, дій або явищ навколишнього світу. Це явище не лише відображає мовну дійсність, але й має важливе культурне значення, яке відображає спосіб сприйняття звукових елементів у корейському суспільстві.

Дослідження корейської ономатопеї дозволяє нам зрозуміти, як мова відображає звуки навколишнього середовища і як вона відтворює різні акценти та інтонації у мовленні. Ономатопея може включати широкий спектр звуків, від природних явищ, таких як шум вітру, до звуків, що створюються предметами або діями.

Це явище вивчається не лише в лінгвістиці, а й в антропології та культурології, оскільки воно відображає особливе сприйняття звуку та його значення в корейському суспільстві. Вивчення ономатопеї допомагає визначити деталі культурного контексту, в якому вона використовується, а також сприяє глибшому розумінню культурних норм і цінностей корейського народу.

Ономатопеїчна лексика корейської мови поділяється на 의성어 (ханча: 擬聲語) — *звуконаслідувальну* лексику та 의태어 (ханча: 擬態語) – *образотворчу* лексику [16].

Пак Донгин (кор. 박동근) вивчав класифікацію та визначальні риси корейської ономатопеї, зосереджуючись на тому, як ці слова ідентифікуються та класифікуються в мові [65] [66] [67] [68] [69] [70] [71]. Пак Донгин зазначив, що в «Стандартному словнику корейської мови» (кор. 표준국어대사전) налічується 962 звуконаслідувальних слова, кількість звуко символічних слів – 3441, а кількість

випадків, коли можливі як звуконаслідування, так і звуко символізм слова, становить 1280, що всього становить 5683 слова [84, с. 661] [71].

Ономатопейну лексику корейської мови також досліджували такі вчені як Чхе Ван [78] [79] (кор. 채완), який зосередився на текстовому розподілі та контекстуальних особливостях корейських ономатопів та ідеофонів, аналізуючи, як їхні характеристики змінюються в залежності від типу тексту. Він стверджував, що риси ономатопеї та ідеофонів, такі як звуковий символізм, редуплікація, деривація різні для всіх контекстів, а їх прояв залежить від типу тексту. Науковець Кім Хонбом [60] [61] [62] [63] (кор. 김홍범) зробив свій внесок у морфологічний та фонологічний аналіз корейських ономатопів та ідеофонів, зосередившись на звуковому символізмі (чергування голосних) та ролі редуплікації. Кім припустила, що слово можна класифікувати як ономатопею, якщо воно має дві з чотирьох основних ознак (звукову символіку, словесну деривацію, обмежену сумісність, редуплікацію). Кім Джунсоп [59] (кор. 김중섭) займався дослідженням походження корейських образотворчих слів.

Образотворчі слова (кор. 의태어) імітують рух та зовнішній вигляд предмета та/або дії. Наприклад, такі слова як 반짝반짝 [панччак-панччак] — мерехтіння, — стосується зірок або предмету від якого відблискує світло, 비틀비틀 [пітхиль-пітхиль] (невпевнена хода людини). Образотворчі слова (кор. 의태어) передають образ, вид дії та її звук, тобто мають неакустичне походження, проте не є рідкістю, де слова передають виключно образ дії без звукового означення: 아장아장 [ачжан-ачжан] — шкутильгати, 엉금엉금 [онгим-онгим] – повзти. В той час як звуконаслідувальні слова (кор. 의성어) імітують звуки тварин, людей, природи, неживих об'єктів тощо. Прикладами таких слів є 멍멍 [мон-мон] – гав-гав, 야옹야옹 [яон-яон] – мяу-мяу, 칩칩폭폭 [чікчік-пхокпхок] – чух-чух, – звук пересування потяга, 꿀꺽꿀꺽 [ккульккок-ккульккок] (звуконаслідування швидкого

випивання напою). Звуконаслідувальні слова (кор. 의성어) мають акустичне походження. [2]

Окрім розподілу ономатопеїчної лексики корейської мови на звуконаслідувальну та образотворчу, в залежності від тематичного змісту, ономатопеїчна лексика корейської мови може бути систематизована в п'ять категорій. Цю класифікацію у своїй дисертаційній роботі запропонував Охріменко В.О., який розглядав структурно-семантичні та функціональні особливості ономатопеїчної лексики [15]. Ця класифікація допомагає у вивченні та аналізі мовних елементів, які відтворюють звуки навколишнього середовища та людських дій. Встановлення таких категорій відображає широкий спектр фонетичних і семантичних властивостей ономатопеї у корейській мові, а також їхню різноманітність та значущість в культурному контексті.

1. Ономатопеїчна лексика на позначення лінгвофонації:

1.1. *Людська мова*: 소곤소곤 [согон-согон] – шу-шу-шу, 꺽 [квек] – різкий, несподіваний крик [8], 까아아 [к'яаа] – аааа (крик страху людини), 냐냐 [ням-ням] – ням-ням (звук на позначення смачної їжі), 영영 [он-он] – звук плачу дитини.

1.2. *Лексика, якою людина кличе/проганяє тварин*: 야옹야 [яона] – киць-киць (звук кликання kota), 췌! [шьві] – звук відганяння kota, 구구구 [гу-гу-гу] – ціп-ціп-ціп/ гулі-гулі,

2. **Ономатопеїчна лексика на позначення звуків тварин**: 멍멍 [мон-мон] – гав-гав, 짹 짹 [ппогук-ппогук] – крик зозулі [8], 야옹야옹 [яон-яон] – мяу-мяу (нявчання kota), 꿀꿀 [ккуль-ккуль] – хрю-хрю (звук, який видають свині), 꼬꼬 [кко-кко] – ко-ко (звук, який видає курка).

3. **Ономатопеїчна лексика на позначення антропофонації:** 쿵쿵 [кхуль-кхуль] – звук, який видає людина під час сну, 뽐드득 뽐드득 [ппудидик-ппуддик] – звук скреготу зубів, 꾸벅꾸벅 [ккубок-ккубок] – дрімання людини, 꾸벅 [ккубок] – злегка схилити голову/поклонитись, 쿵(쿵) [кхин] – тяжко видихати через ніс/довго і голосно видихати повітря.
4. **Ономатопеїчна лексика на позначення звуків природи:** 팔랑팔랑 [пхаллан-пхаллан] — про тріпотіння на вітрі, 자글자글 [чагиль-чагиль], 지글지글 [чігиль-чігиль] – кипіння води, 찰찰 [чваль-чваль] – про вільну швидку течію, 팔팔 [кваль-кваль] – про швидкий бурхливий потік [8].
5. **Ономатопеїчна лексика на позначення звуків неприродного походження** (технології, музичні інструменти тощо): 뽐뽐 [пун-пун] – дирчання машини (дир-дир), 따릉 [ддарин] – 따르릉 [ддаририн] – дзвінок телефону [8], 끼각 [ккіг'ік] – скриплячий звук після проведення залізом по залізу, 뚜루루루 [дду-ру-ру-ру] – звук гудків на телефоні, 땡땡 [дден-дден] – звук годинника.

Окрім поділу звуконаслідувальної лексики на п'ять вищезгаданих категорій, ми можемо зазначити доісторичну частину корейського словника, так як звуконаслідувальні та імітаційні слова є найпершими, які з'явилися при розвитку мови, а саме: 1. **Спонтанні звукові прояви** (фізіологічні шуми, емоційні вияви), 2. **Реліктові голосові сигнали** (назофони, звертання до людини, звертання до тварин), 3. **Звуконаслідування** (наслідування видових голосів тварин, наслідування звуків неживої природи), 4. **Ідеофони** (звуки переміщення у просторі, звукове зображення міміки, звукове зображення жестів).

I. Спонтанні звукові прояви

1. Фізіологічні шуми.

깁깁 [ккін-ккін] – хі-хі (стриманий сміх), 헐레벌떡 [холлепольддок] – тяжко дихати, 에취 [ечхві] – ачху, 두근두근 [тугин-тугин] — звук серця людини (особливо тоді, коли бачить кохану людину або коли страшно), 꼬르륵 [ккоририк] — звук бурчання шлунку.

2. Емоційні вияви.

우와 [ува] – вау, 엉엉 [онг-онг] – звук плачу, 아야 [ая] – ау, 쫓 [джит] — «ех» — звук вияву жалю, 에이씨 [аіші] — «ет» — вияв емоцій злості, розчарування.

II. Реліктові голосові сигнали

3. Назофони.

아? [а] – а?, 진짜 [чінчча] – справді, ого, 헐 [холь] — «ого, ти диви!» – здивування; 어휴 [охю] — «он що...» — роздратування; 예 [є] — «а?/аа» вираження згоди або перепитування.

4. Звертання до дитини.

췌 [швїт] – ш (цить), 아기아기 [агі-агі] – агу-агу, 냐냐 [нямням] – так батьки просять пережовувати гарно їжу, 우쭈쭈 [у-ччу-ччу] – звук для заспокоєння дитини.

5. Звертання до тварин.

야옹야옹 [яон-яон] – кс-кс, 야! [я] – гей!

III. Звуконаслідування

6. Наслідування видових голосів тварин.

꼬끼오 [ккоккіо] – кукуріку, 삐약 [піяк] – писк курчати, 멍 [мон] – гав, 꿀 [ккуль] – хрю, 짹 [ччек] — цвірінь.

7. Наслідування звуків неживої природи.

빵 [ббан] – бах (звук вистрілу), 부글부글 [пугиль-пугиль] – буль-буль, 똑똑 [ддок-ддок] – тук-тук, 뽀글뽀글 [ппогиль-ппогиль] – буль-буль, — звук води, яка кипить, 우르릉 [уририн(г)] – гуркіт грому, звук землетрусу, зсуву.

IV. Идеофони

8. Звукова імітація переміщень у просторі.

싱 [шін] – вжух, 슈 [шю] – вжух (швидше за 싱), 스크릭 [сиририк] – ковзь, 질퍽질퍽 [джільпхок-джільпхок] – звук ходіння по грязюці, 썽썽 [сен-сен] – звук переміщення когось або чогось повз людину, 떠구르르 [ттокурири] – звук, коли щось котиться, 또각또각 [ттогак-ттогак] – звук ходіння жінки на підборах.

9. Звукове зображення міміки.

쪽 [чок] — цьом, 후루룩 [хурурук] – сьорб (коли їдять локшину), 카아 [кхяа] — ох (після випиття алкоголю), 찹찹 [ччап-ччап] – плям-плям, 오도독 [ододок] – кусь, 끄덕끄덕 [ккидок-ккидок] – звук кивка головою, коли погоджуєшся, 꾸벅꾸벅 [ккубок-ккубок] – звук кивка головою, коли засинаєш в сидячому положенні.

10. Звукове зображення жестів.

작작 [ччак-ччак] – хлоп-хлоп, 침병침병 [чхампон-чхампон] — хлюп-хлюп (удар ногами по воді), 쿵 [кхун] – бум (удар рукою), 풍당 [пхондан] — плюх, 오돌도돌 [одольдодоль] — «дряп-шкряп» звук чесання шкіри; 긁적 [килькчок] — звук енергійного чесання голови.

Структурно оноματοпеїчну лексику корейської мови ми можемо розділити на чотири великі групи, а саме: 1) нерозкладні форми (моноліти), 2) слова-дуплі, 3) слова з нарощенням, 4) слова з парафонією.

1.4. Важливість та стратегії перекладу оноματοпеїчної лексики

Для забезпечення перекладу і адаптації будь-якого твору написаного іноземною мовою потрібно мати певну теоретичну базу, яка забезпечує підґрунтя для виконання цього завдання.

Варто згадати, що потреба в створенні перекладів та навчанню перекладачів була обумовлена швидкою і невідвратною глобалізацією, а також розвитком культурних, економічних та політичних зв'язків між різними державами. Таким чином, перекладознавство в короткі терміни стало привілейованою [19] та високооплачуваною професією, а дослідженнями такого явища як «переклад» займались не тільки філологи, а й соціологи та філософи.

Юджин Найда (англ. Eugene Albert Nida) вважав, що переклад — це засіб відтворення мовою перекладу найближчого природного еквівалента повідомлення мови оригіналу, в першу чергу, з точки зору сенсу, а в другу — з точки зору стилю. Однак для П. Ньюмарка переклад — це ремесло, яке полягає у спробі замінити письмове повідомлення або висловлювання однією мовою таким самим повідомленням або висловлюванням іншою мовою. [37] [43]

Різні дослідники виділяють різні техніки та методи перекладу, які використовуються під час виконання письмового перекладу в різних стилях та жанрах. Так, наприклад, дослідник Т. Севорі в ХХ столітті намагався створити класифікацію перекладу, таким чином вивівши чотири типи перекладу [5] :

1. досконалий переклад (оголошення тощо); [20]
2. адекватний переклад (сюжетні твори); [20]
3. без назви. Має на увазі переклад класичних творів, де форма викладення так само важлива як і сам зміст. [20]
4. близький до “адекватного”, для виконання перекладу наукових і технічних текстів. [20]

Основоположними методами перекладу в сучасному перекладознавстві є вісім методів, які виклав науковець Пітер Ньюмарк (англ. Peter Newmark) в своїй книзі «Textbook of translation» [42]. Саме на науковий доробок П. Ньюмарка спираються сучасні мовознавці і дослідники перекладознавства в Україні та за кордоном.

1. Дослівний переклад: слова перекладаються в їх найзагальнішому значенні незалежно від контексту [42].
2. Буквальний переклад: граматичні конструкції мови оригіналу (МО) перекладаються найближчим еквівалентом мови перекладу (МП), слова перекладаються окремо [42]. Буквальний переклад з’являється лише тоді, коли в двох мовах є структурні, лексичні та морфологічні еквіваленти. [40] Вищезазначений тип перекладу може бути досягнений трьома способами: 1. запозичення; 2. калькою; 3. буквальный переклад [40].

3. Достовірний переклад: відтворення точного контекстуального значення оригіналу в межах граматичних структур перекладу; переклад культурних слів та збереження граматичної та лексичної «ненормальності» перекладу. [42]

4. Семантичний переклад [42]. Семантичний переклад перекладознавчому контекстах означає процес передачі значення з МО на МП, при цьому основна увага приділяється збереженню точного смислового змісту та структури оригіналу [29]. Семантичний переклад працює майже так само, як і дослівний. Він полягає в аналізі значення слів і речень МО та створенні перекладу, який є семантично і синтаксично близьким до МО. Він прагне зберегти культуру оригіналу, обмежуючи будь-які зміни в місцевому вираженні МО. [29, с. 89] Ньюмарк же зазначив, що семантичний переклад краще підходить для перекладу «експресивних» текстів, де особлива лексика МО так само важлива як і зміст тексту.

5. Адаптація: зазвичай використовується для перекладу художніх творів [42].

6. Вільний переклад: передання змісту без стилю оригіналу [42].

7. Ідіоматичний переклад: відтворення думки оригіналу за допомогою просторіч та ідіом там, де його немає [42].

8. Комунікативний переклад: передання точного контекстного значення МО так, щоб це було зрозуміло читачу МП [42]. Комунікативний переклад більше фокусується на соціальному аспекті, зосереджується на повідомленні та основній силі тексту і завжди написаний у природній та невимушеній манері. Відповідно цього методу, переклад необхідно розглядати в контексті комунікативного середовища. Це може включати різні фактори, такі як автор оригінального тексту, реципієнти, перекладач, а також цільова аудиторія. [29, с.92]

На нашу суб'єктивну думку існує декілька важливих причин чому оноματοпею варто перекладати та адаптувати.

По-перше, оноματοпея допомагає зберегти емоційну складову оригінального тексту. Найчастіше оноματοпеїчні слова мають сильний емоційний вплив, а їхній переклад може допомогти читачеві краще зануритись в атмосферу твору реципієнту.

По-друге, збереження стилістичних елементів тексту. Найчастіше оноματοпеїчна лексика використовується для створення певного стилістичного ефекту. Наприклад, ця лексика може використовуватись для підкреслення певної думки автора або героя; створити загальну атмосферу сцени. Таким чином, переклад оноματοпеїчної лексики може допомогти зберегти стилістичний ефект у перекладеному творі.

По-третє, оноματοпеїчна лексика має позитивний вплив на розуміння твору реципієнтом. Оноματοпеїчна лексика допомагає краще зрозуміти, що відбувається з героями під час сцени, якщо немає візуального чи аудіо-візуального супроводження тексту. Таким чином, реципієнту легше уявити і зрозуміти, що відбувається.

Кабиш М. Ю. у своїй статті зазначає, що звукообрази вносять у поетичний текст надвербальний зміст [6, с. 170]. Він також зазначає: *«Основними стилістичними функціями звукопису вважаємо виражально-зображальну, емоційно-експресивну, звуконаслідувальну, смислову, композиційну»* [6, с. 170].

Мацько Любов Іванівна (академік АНП України) у своїй статті від 1982 року зазначила наступне: *«Звуконаслідування використовуються в художньому творі як додатковий засіб звукової виразності, що конкретизує якесь одне явище або його ознаку, уже описану за допомогою інших мовних одиниць, і таким чином*

актуалізує її» [10]. Таким чином, звуконаслідувальна та образотворча лексика, при її правильному використанні в художньому творі, а в нашому випадку при її перекладі, має формувати в уяві читача відповідний звуковий образ.

Переклад оноματοпеїчної лексики є складним завданням та викликом для перекладачів. Так як для даної лексики може не існувати відповідника, слова, яке б точно передавало значення та/чи емоційного впливу оригінального слова. В таких випадках перекладачем можуть бути застосовані різні стратегії, прийоми та техніки перекладу.

Термін «стратегія» використовується в багатьох контекстах. У перекладознавстві багато теоретиків широко використовують термін «перекладацькі стратегії», але з деякими суттєвими відмінностями у значенні та перспективі, з якої вони на нього дивляться. Нижче наведено перелік найзагальніших визначень терміну «стратегія»:

- Стратегія — це загальний, недеталізований план, що охоплює довготривалий проміжок часу, спосіб досягнення важливої мети. Завданням стратегії є ефективне використання наявних ресурсів для досягнення основної мети (стратегія як спосіб дій стає особливо необхідною в ситуації, коли для прямого досягнення основної мети недостатньо наявних ресурсів) [23].
- a way of doing something or dealing with something [Cambridge dictionary *Strategy*] [*спосіб робити щось або мати справу з чимось*]

Синтаксичні проблеми є однією з проблем перекладу; цитуючи Ю. Найда доктор Міремаді, «не існує двох мов, які б мали абсолютно ідентичні системи структурної організації» [39] (тобто структура мови варіюється від однієї мови до іншої).

Ці відмінності включають:

- Класи слів. Мови відрізняються одна від одної у внутрішньому словотворенні мовної класифікації.
- Граматичні відношення. Ця різниця існує між мовами в тому, як функціонує компонент речення в межах цього речення.
- Порядок слів
- Стиль
- Прагматичні аспекти

Враховуючи всі ці проблеми, від перекладача очікують, що він донесе зміст вихідного тексту до цільового читача; однак, не існує абсолютно точного перекладу між будь-якими двома мовами, і, цитуючи Вернера, доктор Міремаді зазначає, що *«ступінь наближення між двома мовними системами визначає ефективність перекладу»* [39].

Переклад корейської звуконаслідувальної лексики ще є ускладнений тим фактором, який називається *arbitrariness* (is the absence of any natural or necessary connection between a word's meaning and its sound or form) [45] (відсутність будь-якого природного чи необхідного зв'язку між значенням слова та його звучанням або формою). Через цей фактор ми маємо перекладати, а не транслітерувати оноματοпеїчну лексику [51].

Коли оноματοпеїчне слово не можна просто перекласти або транслітерувати, це стає перекладацькою проблемою, і перекладач повинен розглянути власні теорії перекладу або дослідити чужі. Теорія перекладу, як описує Оуджі: *«ідентифікує перекладацькі проблеми та рекомендує найбільш відповідну процедуру перекладу для вирішення виявлених проблем»*. [46]

Переклад корейських звуконаслідувальних та образотворчих слів передбачає використання різних стратегій перекладу для передачі задуманого значення та звукового ефекту різними мовами. Існує декілька стратегій перекладу ониматопеїчної лексики, якими може скористатись перекладач для чіткої та ясної передачі сенсів тексту.

Далі буде розглянуто та описано п'ять стратегій перекладу, якими можна послуговуватись при перекладі та адаптації ониматопеїчної лексики в будь-якому форматі твору.

- **Використання неониматопеїчної лексики.** В даному методі перекладач заміняє ониматопеїчну лексику неониматопеїчними словами чи виразами. [33] Тобто ми використовуємо метод *транспозиції* замінюючи звуконаслідувальні слова іменниками або дієсловами [44].
- **Використання ониматопеї.** Даний метод можна використати якщо ониматопеїчна частинка з мови оригіналу (МО) має відповідник у мові перекладу (МП). [33] Таким чином, ми можемо використовувати *буквальний переклад* ониматопеїчної лексики МО та перекладати її звуконаслідувальними словами МП [44].
- **Уникання.** При перекладі можна уникнути перекладу ониматопеїчної лексики, якщо це дозволить перекласти текст без втрати сенсу. [33]
- **Запозичення звуконаслідувальних слів із поясненням або без.** Ця стратегія передбачає використання звуконаслідувального слова з МО як запозиченого у тексті перекладу. За Бейкером, цей підхід особливо поширений під час роботи з культурно специфічними елементами.

- **Ампліфікація** (Amplification). Техніка ампліфікації перекладу необхідна для того, щоб заповнити прогалину між інформацією, поданою мовою оригіналу та в мові перекладу. [30]

Крім цього, ми можемо послуговуватись деякими загальними техніками перекладу, які використовуються для непрямого перекладу тексту, які в своїй роботі описують Lucía Molina і Amparo Hurtado Albir [40].

Як, наприклад, *техніку експлікації та імплікації*: експлікація — це процес пояснення чогось, що не одразу зрозуміло із контексту чи ситуації; імплікація — це процес скорочення інформації, яка сама себе пояснює за контекстом чи ситуацією. [40] Або *техніку підсилення та економії*: підсилення використовується, коли в МП з'являються синтаксичні або лексичні провали; зворотній процес називають економією. [40] А також *техніку транспозиції* (зміна однієї частини мови на іншу).

На жаль, переклад корейської оноματοпеїчної лексики не є популярною темою для наукових досліджень і існує не так багато матеріалу на який можна спиратись при дослідженні. В корейському науковому середовищі досліджувався переклад оноματοпеї на китайську мову в 2016 дослідником Кім Мьонсуном (кор. 김명순). В роботі було з'ясовано, що при перекладі оноματοпеїчної лексики китайською мовою найчастіше використовувалась стратегія пояснення (використання неонотопеїчної лексики), другим за популярністю методом перекладу було використання оноματοпеїчної лексики. Вього ж Кім Мьонсун запропонував п'ять методів перекладу оноματοпеї з корейської на китайську проаналізувавши 115 оноματοпів [56].

Перекладаючи літературні твори, в нашому випадку манхви, українською мовою, перекладач стикається з унікальністю кожної ситуації, тому кожен переклад вимагає ретельно підібраної стратегії, яка відповідає контексту, стилю та

особливостям твору. Важливість такого вибору важко переоцінити, адже від нього залежить не лише можливість передати смислове наповнення, а й емоційну складову, та атмосферу твору. Переклад ономапопеї є особливо важливим, оскільки несе в собі специфіку звукового оформлення тексту.

Тому при виборі стратегії перекладу даної лексики перекладач має враховувати не лише лінгвістичні, а й літературознавчі, культурологічні та контекстуальні аспекти, що сприяє створенню якісного та автентичного перекладу, адаптованого до специфіки кожного окремого літературного твору.

Висновки до першого розділу

В Розділі 1 розглянуто основні теорії походження мови, з особливою увагою на звуконаслідувальній та звукосимволічній гіпотезах. Ономатопея визначена як важливий елемент мови, що відтворює звуки навколишнього світу. Проаналізовано класифікацію ономатопеїчної лексики в українській мові за семантичними ознаками та структурними особливостями. Детально розглянуто ономатопеїчну лексику корейської мови, з поділом на звуконаслідувальну (кор. 의성어) та образотворчу (кор. 의태어) лексику, а також класифікацію за тематичним змістом.

Звуконаслідування або ономатопея — це відтворення звуків навколишнього світу за допомогою мови. Кожна мова має власну звуконаслідувальну та звукосимволічну систему, яка відображає сприйняття звуків у мовленні. Цей процес виник у результаті біологічної та соціальної еволюції людських індивідів.

Згідно зі звуконаслідувальною гіпотезою, мова виникла шляхом наслідування звуків природи, а звуковий символізм відображає конкретні звуки, які представляють різні поняття.

Звуконаслідувальна лексика української мови поділяється на чотири великі групи, які в свою чергу мають свої менші категорії. Ці чотири групи — це 1. звуконаслідувальна лексика, яка пов'язана з людиною та її діями; 2. звуконаслідувальна лексика, яка пов'язана з неживою природою; 3. наслідування звуків живої природи; 4. наслідування звуків предметів, які приводить в рух людина.

Звуконаслідувальну та образотворчу лексику корейської мови можна розділити на такі п'ять категорій: 1. Ономатопеїчна лексика на позначення лінгвофонації: 1.1. Людська мова. 1.2 Лексика, якою людина кличе\проганяє

тварин. 2. Ономатопеїчна лексика на позначення звуків тварин. 3. Ономатопеїчна лексика на позначення антропофонації. 4. Ономатопеїчна лексика на позначення звуків природи 5. Ономатопеїчна лексика на позначення звуків неприродного походження (технології, музичні інструменти тощо).

Окрім поділу звуконаслідувальної лексики корейської мови на п'ять вищезгаданих категорій, ми можемо розділити звуконаслідувальні та образотворчі слова на такі чотири категорії як: 1. Спонтанні звукові прояви 2. Реліктові голосові сигнали. 3. Звуконаслідування. 4. Ідеофони.

Нами також було розглянуто важливість та стратегії перекладу ономатопеїчної лексики. По-перше, переклад цього типу лексики допомагає зберегти емоційний вплив тексту МО на реципієнтів МП. По-друге, переклад є важливим для збереження стилістичних елементів тексту. Крім того, переклад даної лексики полегшує розуміння реципієнтами вихідного тексту.

Переклад корейських звуконаслідувальних та образотворчих слів вимагає застосування різноманітних стратегій. Зокрема, можна використовувати неономатопеїчну лексику (іменники, прикметники, дієслова, звороти), ономатопею, уникнення перекладу, запозичення звуконаслідувальних слів (за можливості). Кожен випадок вимагає індивідуального підходу та вибору стратегії, залежно від контексту та стилю роботи.

РОЗДІЛ 2: ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ОНОМАТОПЕЇЧНОЇ ЛЕКСИКИ В КОРЕЙСЬКИХ ОНЛАЙН КОМІКСАХ

2.1. Корейські комікси в онлайн просторі

Масштаб індустрії культурного контенту в Республіки Корея (РК) станом на 2019 рік налічував приблизно 100 трильйонів вон [57, с. 96], 1 трильйон доходу в даній індустрії надходить від коміксів [57]. *«Протягом 2022 року продажі вебтунів зросли на 263 мільярди вон з 1,566 трильйона вон за 2021 рік — вражаючий темп зростання на 16,8%. Примітно, що компанії-платформи зіграли ключову роль у цьому розширенні: у 2022 році продажі досягли 1,1277 трильйона вон, що на 36,8% більше порівняно з 824,1 млрд вон у 2021 році. Ця віха вперше перевищила позначку в 1 трлн вон, що сприяло зростанню в індустрії вебтунів»* (переклад Оксінь Н.) [53].

Корейські комікси (манхви) відносно нещодавно стали популярними на території України, що і призвело до того, що українські видавництва почали активно перекладати та видавати їх українською мовою.

Манхва є частиною «корейської хвилі» (кор. 한류), які на ряду з музикою (англ. k-pop), їжею, серіалами, фільмами, індустрією моди та краси.

Манхва (кор. 만화) — це корейський еквівалент терміну «манга» (яп. 漫画 マンガ) (та корейський термін), який використовується для позначення коміксів. У корейській мові слово «манхва» використовується для позначення коміксів незалежно від країни походження, однак, коли термін використовується будь-якою іншою мовою, то позначає роботи виключно корейського походження. [13]

Оригінально манхвами вважались лише ті роботи, які були випущені в друкованому форматі. Проте, із розвитком інтернету та діджиталізацією

розважального контенту з'явилась потреба в перенесенні такого контенту, як манхва, книги та інше, у віртуальний простір.

Вебтун (кор. 웹툰) — підвид коміксів, які створюються для зручного читання на смартфонах [52]. Слово вебтун (webtoon) ймовірно за все з'явилося від поєднання таких англійських слів як «web» і «cartoon» [26]. Вебтуни — це роботи з 50-60 фрагментами, які містять текст, зображення (зазвичай кольорове) та інколи мультимедіа (звук тощо). Нові глави зазвичай виходять з певною періодичністю і часто мають неочікувані закінчення, роботи можуть бути розділені на сезони. Вебтуни — це нова форма контенту, розроблена для корейського цифрового середовища [48]. Хоч «webtoon» і позначає комікси, які опубліковані онлайн, цей термін широко використовується в основному для позначення саме коміксів корейського походження [76].

У статті «The Lagged Development of the Korean Manhwa Industry from 1910 to the Present: The Formation of Negative Perceptions» автори зазначають, що: «...у Кореї термін «манхва» не розрізняє рухомі зображення (наприклад, анімаційні фільми та мультфільми) і нерухомі (наприклад, комікси та вебтуни — корейський термін, що позначає онлайн-комікси). Межа між цими двома категоріями останнім часом розмилася через технологічний прогрес і оцифрування. Незважаючи на це, корейський уряд чітко розрізняє їх» (переклад Оксін Н.) [47, с. 171], [13, с. 133].

Надалі нами, в цій роботі, буде ототожнено значення манхва та вебтун для більш комфортного викладення та сприйняття викладеного матеріалу. Адже вебтун — це не жанр коміксів, а форма графічного наративу. Тому, щоб не було плутанини, надалі буде використовуватись слово «манхва» для позначення робіт, які були випущені на території РК незалежно від формату випуску (діджитал чи фізично), а також авторами, які там публікуються, але не є резидентами країни.

Для підтримки та розвитку цього жанру літератури Республіка Корея розробила трифазний план, який охоплював роки від 2002 до 2018. Перша фаза охоплювала з 2002 р. по 2008 р., друга фаза — 2009 р. по 2013 р., третя фаза — 2014 р. по 2018 р. У 2012 році для сприяння розвитку корейських коміксів РК було ухвалено «Закон про популяризацію манхви» [64] (кор. 만화 진흥에 관한 법률), який став ключовим політичним інструментом у розвитку цієї сфери. До його прийняття питання регулювання цього сектору охоплювалися «Законом про сприяння видавничій справі культурного сектору» (1966–1988, кор. 출판문화산업진흥법) та «Актом про реєстрацію періодичних видань» (1988–2011, кор. 정기간행물의등록 등에 관한 법률) [15, с. 171] [13, с. 133] [80].

На основі статті 31 «Основного закону про сприяння розвитку індустрії коміксів» (кор. 만화사업진흥 기본법) було створено Корейське агентство креативного контенту (кор. 한국콘텐츠진흥원), яке займається просуванням більшості проєктів пов'язаних з просуванням коміксів. Корейське агентство креативного контенту (кор. 한국콘텐츠진흥원) надає підтримку майже у всіх сферах пов'язаними з культурною сферою. Агентство займається майже всім: від розробки політики до дослідження ринку та втілення проєктів, а також займаються просуванням не лише коміксів, а й іншим культурним контентом такі як: ігри, фільми, серіали, анімація [80, с. 33].

Спочатку манхва, як літературний жанр і частина культурної індустрії, не сприймалася серйозно та не мала попит. Проте, кардинально змінили ситуацію цифрові технології, які почали використовувати в цій сфері. По-перше, глобальна доступність контенту дала авторам можливість охоплювати ширшу аудиторію та збільшувати базу споживачів контенту, особливо завдяки онлайн платформам для публікації та перегляду манхви, таким як Naver Webtoon і Daum Webtoon, які в 2000-х роках були лідерами індустрії. Крім того, ці платформи дозволяли заробляти авторам манхв не тільки на контенті, а й на рекламі та супутніх товарах.

Коли формат набув популярності та знайшов свою аудиторію за межами країни, такі сервіси, як Tappytoon, LINE Webtoon, Kakao Page, Naver Webtoon та інші, узялися за переклад творів англійською мовою, що допомогло залучити нових читачів і здобути світову популярність [13, с. 133].

Для того, щоб зрозуміти чи є тема манхви дійсно актуальною і популярною на території України, ми провели невелике опитування серед студентів і випускників Навчально-наукового інституту філології (ННІФ) Київського національного університету імені Тараса Шевченка і не тільки. Завдяки цьому дослідженню ми можемо визначити наступне: 1. Чи дійсно манхва є популярною в Україні. 2. Чи люди купують / готові купляти офіційні переклади робіт. 3. Чи знають респонденти, що таке манхва та вебтун. 4. Якою мовою люди переважно читають дані роботи (якщо знайомі з даним форматом літератури). Всього було опитано 130 осіб.

Завдяки опитуванню ми визначили, що майже 95% опитуваних знають, що таке манга, але що таке манхва знають лише 76% опитаних. Також, офіційні видання манги українською мовою купують тільки 20% опитаних, а офіційні видання манхви в Україні купують трохи більше 5% опитаних, що у 4 рази менше ніж тих, хто купує мангу. Ми пов'язуємо таку тенденцію з тим, що японська культура в Україні є більш популярною, так як вона почала поширюватись світом раніше, ніж корейська хвиля. Таким чином, ми маємо не таку велику кількість людей, які знають про РК та літературні твори (а саме манхву), яку створює країна.

Серед українців, які читають манхву онлайн найпопулярнішою мовою є англійська, так як саме англійською мовою виходять переклади найоперативніше, а також такі платформи, як Naver Webtoon та Lezhin пропонують офіційні переклади робіт саме англійською мовою, друге місце посіла українська мова (в своїй більшості нелегальні переклади), третє місце посіла російська мова (в своїй

більшості нелегальні переклади на різних онлайн ресурсах). Також манхву читають і корейською мовою, проте цю відповідь, в основному, надали студенти-філологи, які вивчають корейську мову. Крім того, в опитуванні також з'явилися відповіді про манхуа (китайські онлайн комікси) і що є люди, які зацікавлені в їх адаптації, популяризації в Україні.

На території України станом на 2025 рік можна знайти низку робіт з ліцензійним перекладом у фізичних виданнях, як, наприклад, «Тільки я візьму новий рівень» (кор. 나 혼자만 레벨업) (1-7 том), «Єдиний фінал лиходіїв – смерть» (кор. 악역의 엔딩은 죽음뿐) (1-2 том), «Друїд зі станції Сеул» (кор. 서울역 드루이드) (1-2 том), «The Hellbound. Поклик пекла» (кор. 지옥) (1-2 том) та інші.

За своєю суттю література слугує каналом для культурного обміну, сприяючи взаєморозумінню та взаємоповазі між різними спільнотами. Переклад корейської манхви українською мовою відкриває шлях до поширення корейської культури, сприяючи міжкультурному діалогу та глибшому розумінню корейського мистецтва, наративних традицій та суспільних нюансів серед української аудиторії. Такий культурний обмін розвиває емпатію, виходить за межі географічних кордонів і сприяє відчуттю глобального взаємозв'язку.

Крім того, звертаючи увагу на результати опитування, ми можемо побачити потребу в створенні первинного перекладу манхв українською мовою задля уникнення проникнення кальок та неточного передання змісту та сенсу манхв.

Перед початком перекладу манхви слід провести детальний аналіз жанрово-стилістичних особливостей тексту, щоб визначити оптимальну стратегію перекладу. Вибір лексичних та/або візуальних засобів (включаючи верхній або нижній реєстр перекладеного тексту, його колір тощо) повинен враховувати вік,

стать тощо цільової аудиторії, забезпечуючи зрозумілість і відповідну адаптацію перекладеного продукту для споживачів.

Аналіз жанру, загальної атмосфери, тематики проєкту є важливим етапом у визначенні стратегії перекладу. Різноманітність жанрових нюансів вимагає підбору лексичних засобів, які будуть більш точно передавати особливості тексту та відповідати сприйняттю цільової аудиторії. Таким чином, врахування специфіки жанру допомагає досягти максимальної перекладацької компетентності.

Цільова аудиторія також впливає на вибір засобів перекладу. Адаптація перекладеного продукту до менталітету та сприйняття реципієнтів є важливим аспектом забезпечення ефективного процесу комунікації, тому використання лексики, зрозумілої та прийнятної для цільової аудиторії, є ключовим фактором успішного перекладу.

Для кращого розкриття значення звуконаслідувальних та образотворчих слів, а також визначення їхньої частини мови ми послуговуємось Стандартним словником корейської мови (кор. 표준국어대사전), а також візуальним матеріалом манхви, яка є в безкоштовному онлайн доступі на офіційних ресурсах дистриб'юторів манхви в РК, а саме «Какао Пейдж» [82] (кор. 카카오페이지), Нейвер Вебтун (кор. 네이버 웹툰), «Лежин Комікс» (кор. 레진코믹스). Візуальний матеріал в практичній частині цієї роботи буде наведено з наступних творів:

1. «В цьому житті я стану головою цієї родини» (кор. 이번 생은 가주가 되겠습니다) авторства 엔트스튜디오 (Студія Енти), 몬 (Мон), 김로아 (Кім Роа) [73].
2. «Влада читача, який знає все» (кор. 전지적 독자 시점) авторства UMI, 슬리피-C (Сліпі-Сі), 싱송 (Шін Шьон) [72].
3. «Зірка, що сяє вдень» (кор. 낮에 뜨는 별) художник: 고다고 (кодаго) / автор оригіналу: 채은 (Чхеин) [55].

Нами було обрано три роботи в різних жанрах, а саме екшн, історичний та романтика, щоб продемонструвати варіативність використання звуконаслідувальної та образотворчої лексики в різних ситуаціях.

2.2. Особливості перекладу звуконаслідувальної лексики корейської мови

При перекладі звуконаслідувальної лексики корейської мови потрібно послуговуватись різними стратегіями та методами перекладу.

Далі в цьому розділі будуть розглянуті приклади звуконаслідувальних слів та стратегії їх перекладу, а саме: використання неониматопеїчної лексики для перекладу; використання звуконаслідування; використання стратегії уникнення; стратегії запозичення для перекладу.

1. **쿵(쿵)** [кхин] — важко видихати. **쿵(쿵)** [кхин] ми можемо перекласти декількома варіантами послуговуючись різними дієсловами та прикметниками для опису важкого видихання повітря людиною. 1. Видихнув(ла), 2. Тяжко. Стратегія перекладу — використання неониматопеїчної лексики. **쿵(쿵)** [кхин] — ониматопеїчне слово на позначення антропофонації за Охріменко О.В.

2. **긱적** [киль-ччок] — дряпати, шкрябати. Це слово ми перекладаємо як «дряпати», що можемо скоротити до форми “дряп” для вигідного візуального і стилістичного ефекту, або використовуємо слово «шкрябати» і його скорочену форму «шкряб». Стратегія перекладу — використання неониматопеїчної лексики. **긱적** [киль-ччок] —ідеофон, звукове зображення жестів.

Більшість звуконаслідувальних слів корейської мови ми можемо перекласти та адаптувати використовуючи звуконаслідувальні слова української мови.

Наприклад, так ялова як 덜컹 덜컹 [долькхон(г)-долькхон(г)], 까아아 [ккя-а-а] (까아악)[к'я-а-ак], 위잉 [ві-ін(г)], 땡땡 [дден(г)-дден(г)] тощо.

Рис. 2.2.1. 1화
«전지적 독자 시점»
(Влада читача, який
знає все. 1 глава).

Приклад
використання
звуконаслідувального
слова 덜컹 덜컹

3. 덜컹 덜컹 [долькхон(г)-долькхон(г)] — чух-чух. Це звуконаслідувальне слово передає звук руху вагону метро. Таким чином, ми можемо використати звуконаслідувальне слово «чух-чух» для передачі цього звуку в МП. Проте, корейське звуконаслідувальне слово 칩칩폭폭 [чікчік-покпок], яке описує звук шуму коліс поїзда, в МП буде також мати переклад «чух-чух», так як в українській мові ми не розділяємо звук коліс поїзда метро та звичайного пасажирського поїзда. Стратегія перекладу — використання звуконаслідувальної лексики. 덜컹 덜컹 [долькхон(г)-долькхон(г)] — це оноματοпеїчне слово на позначення звуків неприродного походження, а саме наслідування звуків технології, яка створена людиною (метро).

На Рисунку 2.2.1 наведено приклад фрейму з використанням цього звуконаслідувального слова. Таким чином, ми, як читачі, краще занурюємось в атмосферу сцени, в якій перебуває головний герой.

4. 철썩 [чхоль-ссок] (або 찰썩 [чхаль-ссак]) — шлеп, лясь. Слово 철썩 [чхоль-ссок] може бути пояснене та перекладене декількома способами. Перше значення слова, яке видає словник корейської мови — це «звук удару великої кількості рідини о твердий предмет», з бризками; наприклад, коли хвиля вдаряється об камінь. Друге значення: шлепання або ляскання, коли описується звук ляскання, коли великий важкий предмет швидко вдаряється або прилипає до чогось, або такий рух. Також може зустрічатись редуплікована версія слова

철썩철썩 [чхоль-ссок чхоль-ссок]. Ми можемо продемонструвати використання цього слова в реченні за допомогою прикладу з твору Ю Джухьона (кор. 유주현) «Корейська імперія. Хроніки» (кор. 대한 제국):

МО: 최만석은 채찍이 아니라 손바닥으로 나귀의 엉덩이를 철썩 때렸다.

МП: Чхве Мансок **вдарив** осла по сідницях долонею, а не батогом.

На Рис. 2.2.2. наведено приклад використання слова 철썩 [чхоль-ссок] в значенні сильного удару рукою по обличчю, з характерним звуком.

Таким чином, ми можемо використати декілька стратегій перекладу 철썩 [чхоль-ссок], а саме: 1. використання ономатопеїчної лексики — шлеп, лясь, трісь тощо; 2. використання неономатопеїчної лексики, а саме дієслова — вдарив, ляснув, вдарилось.

Ми також можемо бачити на рисунку 2.2.3. використання звуконаслідувального слова 짜악 [чча-ак], яке, на жаль, не представлене в словниках корейської мови, проте, нами було знайдено пояснення на відкритому ресурсі для мовного обміну під назвою HiNative, де надається декілька пояснень цьому слову, а саме: 1. коли хтось вдарив когось по обличчю; 2. коли ви отримали удар по обличчю; 3. коли хтось сильно вдарив іншу людину долонею по спині. Для перекладу слова 짜악 [чча-ак] на рисунку 2.2.3. ми використовуємо ономатопеїчну лексику, а саме такі слова як лясь, шлеп тощо.

Таким чином, слова 철썩 [чхоль-ссок] та 짜악 [чча-ак] можуть бути перекладені однаково, якщо вони використовуються при описі звуку при отриманні удару долонею по обличчю (ляпасі).

*Рис. 2.2.2. 0화 “이번 생은
가주가 되겠습니다” (В цьому житті я
стану головою цієї родини. 0 глава).*

*Приклад використання
звуконаслідувального слова 철썩*

*Рис. 2.2.3. 0화 “이번 생은
가주가 되겠습니다” (В цьому житті я
стану головою цієї родини. 0 глава).*

*Приклад використання
звуконаслідувального слова 짜악*

5. 다그닥 [дакидак] — цок-цок, тиги-дик. Тупіт копит коня, який проходить по кам'яній дорозі або бруківці. Стратегія перекладу — використання ониматопеїчної лексики. Це ониматопеїчне слово імітує звуки переміщення коня в просторі.

6. 콧드드 [кхвадиди] — ба-бах. Звук автомобільної аварії або падіння чогось важкого. Стратегія перекладу — використання звуконаслідувальної лексики. Це слово ми можемо віднести до ониматопеїчної лексики на позначення звуків неприродного походження.

7. 땡땡 [дден(г)-дден(г)] — дон-дон. Звук настінного годинника (або антикварного), який видає характерний звук при настання певної години (наприклад: 1:00, 13:00, 16:00 тощо). Стратегія перекладу — використання звуконаслідувальної лексики. Це слово ми відносимо до категорії ониматопеїчної лексики на позначення звуків неживої природи (технології).

8. 호록 [хорок] — сьорб. Також ми можемо зазначити, що існує слово 후루룩 [ху-ру-рук] (коли їдять локшину), яке ми також можемо перекласти як “сьорб” проте в інших обставинах. 호록 [хорок] ми перекладаємо використовуючи звуконаслідувальну лексику. Це ономапопеїчне слово на позначення мимики.

*Рис. 2.2.4. 1화 “낮에 뜨는 별” (Зірка, що сяє вдень. 1 глава).
Приклад використання звуконаслідувального слова 호록*

9. 쇠아 [сва-а] (쌩아아 [ссва-а-а]) — звуконаслідувальне слово на позначення шуму вітру на вулиці. Ми перекладаємо це слово наступним чином «шу-шу-шу» або «ш-ш» [4]. ㅅ-ㅆ подвоєння цієї літери в слові 쇠아 [сва-а] → 쌩아 [ссва-а] вказує на силу та інтенсивність пориву вітру, на чому автор акцентує увагу. Стратегія перекладу — використання звуконаслідувальної лексики. За Охріменко О.В. 쇠아 [сва-а] відноситься до ономапопеїчної лексики на позначення звуків природи.

Рис. 2.2.5. “이번 생은 가주가 되겠습니다” (В цьому житті я стану головою цієї родини). Приклад використання звуконаслідувального слова 쇠아

10. 툇 [тхок], 툇 [тхук] — звуконаслідувальне слово на позначення звуку натискання на екран телефону/планшету. Ми можемо перекласти це слово різними методами. 1. Тиць (вигук) (від тицяти) — різько торкатись когось, чого-небудь. Стратегія перекладу — використання звуконаслідувальної лексики. 2. Уникнути перекладу. В 툇 [тхок] і 툇 [тхук] чергуються голосні літери ㅏ [o] і ㅑ [y], що вказує на силу натискання на клавішах телефону, а також відмінність звуку, як наприклад на зображенні Б ми бачимо конверт, який кинули на стіл і він впав з характерним звуком. Так як конверт паперовий і легкий він не може видавати такі звуки як «бух», «бах» чи інші важкі та сильні звуки, він може шурхнути зі звуком «шурх», або ми можемо використати іншу стратегію перекладу і застосувати метод запозичення і використати слово «тук».

Рис. 2.2.6. 1화 “전지적 독자 시점” (Влада читача, який знає все. 1 глава).

Приклад використання звуконаслідувального слова 툇

Рис. 2.2.7. 1화 “낮에 뜨는 별” (Зірка, що сяє вдень. 1 глава). Приклад

використання звуконаслідувального слова 툇

Рис. 2.2.8. 0화
“전지적 독자 시점”
(Влада читача, який
знає все. 0 глава).
Приклад використання
звуконаслідувального
слова 카앙

11. 카앙 [кха-ан(г)] — дзвяк. Слово 카앙 не наведене в Стандартному словнику корейської мови (кор. 표준국어대사전), тому, для перекладу цього звуконаслідувального слова, ми послуговуємось візуальним матеріалом на Рисунку 2.2.8. На зображенні ми бачимо два металевих мечі, які вдаряються один об одний. Спираючись на цю візуальну інформацію ми можемо підібрати звуконаслідувальне слово української мови, яке може передати цей звук, а саме слово «дзвяк» — звуконаслідувальне слово, яке позначає звук від удару по склу або металу. В залежності від довжини звуку, яку хоче продемонструвати автор, це звуконаслідувальне слово може зустрічатись в наступних варіаціях: 칸 [кхан(г)] — короткий звук; 카앙 [кха-ан(г)] — подовжений звук; 카아앙 [кха-а-ан(г)] — довгий звук. Звук 아 [а] в цьому звуконаслідувальному слові може подовжуватись стільки разів скільки буде потребувати автор. Стратегія перекладу — використання звуконаслідувальної лексики. Це слово ми можемо віднести до ономапопеїчної лексики на позначення звуків неприродного походження.

Рис. 2.2.9. 1화 “전지적 독자 시점” (Влада читача, який знає все. 1 глава). Приклад використання звуконаслідувального слова 응성

«шу-шу-шу». Приклад використання 응성 [унсон(г)] наведено на Рисунку 2.2.9 Це слово ми можемо віднести до ономатопеїчно лексики на позначення лінгвофонації, а саме позначення людської мови.

12. 응성 [унсон(г)] — гомоніти, перешіптуватись. Стандартний словник корейської мови (кор. 표준국어대사전) надає наступне пояснення цього звуконаслідувального слова: «여러 사람이 모여 소란스럽게 수군거리며 자꾸 떠드는 소리» (Звук багатьох людей, які збираються разом і голосно перешіптуються). Таким чином, ми можемо перекласти 응성 [унсон(г)] декількома варіантами: 1. Шу-шу-шу (звук перешіптування багатьох людей). Стратегія перекладу — використання звуконаслідувальної лексики; 2. Гомін — гомін (іменник (ім.), чоловічий рід (чл. рід). Стратегія перекладу — використання неономатопеїчної лексики. На нашу суб’єктивну думку, найкращим варіантом перекладу слова 응성 [унсон(г)] буде

Рис. 2.2.10. 2화 “낮에 뜨는 별” (Зірка, що сяє вдень. 2 глава). Приклад використання слова 까

13. 까아아 (까아악) [к’я-а-а]— ААА. Стратегія перекладу — використання звуконаслідувальної лексики. Крик людини, яка є дуже наляканою. Задля стилістичної передачі рівня страху людини ми можемо послуговуватись різними шрифтами при оформленні сторінки манхви, а також різним розміром та кольором тексту, що позитивно вплине на сприйняття читачем перекладу цього

слова. Проте, скорочена версія цього звуконаслідування може мати і позитивне емоційне забарвлення. Як, наприклад, на рисунку 2.2.10, де герої виражають радість від отриманої новини. Таким чином, при перекладі цього слова потрібно звертати увагу на обставини, в яких використовується це звуконаслідувальне слово. В слові **까아아** [к'я-а-а] (**까아악**) звук [а] може бути подовжений, уникнутий або скорочений в залежності від стилістичних потреб автора. Таким чином, нами наведено відуальний приклад використання слова **까** [ккя] без додаткового подовження звуком [а]. Слово **까아아** [к'яаа] за Охріменко О.В. ми можемо віднести до оноματοпеїчної лексики на позначення лінгвофонації, крім того, ми можемо віднести його до категорії спонтанних звукових провів, а саме до емоційних проявів.

Рис. 2.2.11. 1화 “전지적 독자 시점” (Влада читача, який знає все. 1 глава). Приклад використання звуконаслідувального слова 위잉

14. 위잉 [ві-ін(г)] — вж-ж або ж-ж-ж — звук вібрації телефону, коли приходить сповіщення або дзвінок. При оформленні перекладу цього звуконаслідування ми можемо послуговуватись різними стратегіями зображення на сторінці манхви, як, наприклад: колір, розмір та шрифт тексту перекладу, що допоможе передати гучність та/або інтенсивність звуку. Стратегія перекладу — використання звуконаслідувальної лексики. Це слово ми відносимо до категорії оноματοпеїчної лексики на позначення звуків неживої природи (технології).

15. 끼이이 [ккі-і-і] — звук скрипіння, звук різкого гальмування поїзда метро /поїзда. Стратегія перекладу — використання звуконаслідувальної лексики. На Рисунку 2.1.13. ми бачимо великі металеві ворота, які відкриваються з характерним високим звуком скрипіння, тому ми

перекладаємо 끼이이 [ккі-і-і], як «скрип», що означає різкий, високий звук від тертя, стискання і т. ін. предметів або їх частин. А на Рисунку 2.1.12. ми бачимо поїзд метро, який екстрено гальмує і видає різкий і голосний звук скрипіння/тертя залізних коліс по рейкам. Це слово ми відносимо до категорії ономатопеїчної лексики на позначення звуків неживої природи (технології).

Рис. 2.2.12. 1화 “전지적 독자 시점”
(Влада читача, який знає все. 1 глава).

Приклад використання
звуконаслідувального слова 끼이이

Рис. 2.2.13. 1화 “이번 생은 가주가
되겠습니다” (В цьому житті я стану
головою цієї родини. 1 глава). Приклад

використання звуконаслідувального
слова 끼이이

16. 새근새근 [сегин-сегин] — тихо, мирно, міцно [спати]. Зазвичай це звуконаслідувальне слово описує тихе дихання маленької дитини під час сну. Зазвичай слово використовується в словосполученні 새근새근 자다 [сегин-сегин чада] — міцно спати. Проте, в манхві може зустрічатись 새근새근 [сегин-сегин] без жодного додаткового дієслова. Стратегія перекладу — використання неонматопеїчної лексики, переклад виконується за допомогою таких прислівників як «тихо», «мирно», “міцно” або подібних, які можуть описати сон. Також, якщо

стиль оригінального твору дозволяє, ми можемо використати ідіоматичний переклад «спить як дитина», щоб описати міцний, здоровий та/або глибокий сон дорослої людини.

17. **꽁** [кхван(г)] — бам/бах/стук. **꽁** [кхван(г)] — звуконаслідувальне слово, яке імітує глухий звук удару по твердому предмету. Наприклад, сильний стук по дверях; удар кулаком об стіну; з характерним звуком поставити твердий предмет на стіл або будь-яку іншу тверду поверхню. Стратегія перекладу — використання ономотопеїчної лексики. Це звуконаслідувальне слово відноситься до категорії зображення жестів.

Рис. 2.2.14. 1화 “이번 생은 가주가 되겠습니다” (В цьому житті я стану головою цієї родини. 1 глава). Приклад використання звуконаслідувального слова **꽁**

Рис. 2.2.15. 1화 “이번 생은 가주가 되겠습니다” (В цьому житті я стану головою цієї родини. 1 глава). Приклад використання звуконаслідувального слова **꽁**

Рис. 2.2.16. 1화 “낮에 뜨는 별” (Зірка, що сяє вдень. 1 глава). Приклад використання слова **꽁**

18. **딸꾹딸꾹** [ддаль-ккук ддаль-ккук] — звуконаслідувальне слово, яке імітує звук гикавки (ікавки), що є міметичним звуконаслідуванням. Для перекладу

ми можемо послуговуватись однією з двох стратегій перекладу: перша — використати ономатопеїчну лексику і записати звук «гик», який є характерним; друга — використати неонотоматопеїчну лексику і виконати переклад за допомогою дієслова «гикає». Переклад цього звуконаслідувального слова залишається на розсуд перекладача і стилістичної задачі перекладу.

Рис. 2.2.17. 1화 “이번 생은 가주가 되겠습니다” (В цьому житті я стану головою цієї родини. 1 глава). Приклад використання звуконаслідувального слова 딸꾹딸꾹

19. 소곤소곤 [согон-согон] — звук перешіптування двох і більше людей. Це слово може бути використане для позначення того, що один герой твору говорить щось тихо (нашіптуючи) іншому персонажу. В даному випадку, звертаючи увагу на дієслівну форму цього слова, 소곤소곤하다 [согон-согонхада] (шептати), ми можемо запропонувати декілька варіантів перекладу: 1. шепоче, 2. прошептав(ла). 3. перешіптуються, і інші похідні прислівники та дієслова від слова «шептати». Стратегія перекладу — використання неонотоматопеїчної лексики. Використовуючи стратегію використання звуконаслідувальної лексики, ми можемо перекласти слово як «шу-шу». 소곤소곤 [согон-согон] — це ономатопеїчне слово на позначення лінгвофонації, а саме наслідування людської мови.

Рис. 2.2.18. 1화 “이번 생은 가주가 되겠습니다” (В цьому житті я стану головою цієї родини. 1 глава).
Приклад використання звуконаслідувального слова 수근수근

수근수근 [сугин-сугин] — неправильна форма образотворчого слова 수군수군 [сугун-сугун], яке походить від 수군거리다 [сугункоріда] — пліткувати. 수근수근 [сугин-сугин] не відповідає правилу гармонії голосних ㅈ [у] та ㅊ [и], тому правильним варіантом є 수군수군 [сугун-сугун], де послідовно використовується звук ㅈ [у] в першому та другому складах. Це слово ми можемо перекласти як «бурмотіння», «обговорення», «перешіптування» в залежності від ситуації, яка буде зображена в творі. Для цього слова ми можемо використати дві стратегії перекладу: перша — використання ономатопеїчної лексики «шу-шу-шу»; друга — використання неоматопеїчної лексики «перешіптуються», «бубнять» тощо, в залежності від

зображеної ситуації.

20. 콜록콜록 [кхоллок-кхоллок] — кахи-кахи; бухи-бухи. Звуконаслідувальне слово для опису звуку кашлю. Стратегія перекладу — використання звуконаслідувальної лексики. В залежності від наявного візуального матеріалу ми можемо використовувати різні звуконаслідувальні слова для наслідування звуку кашлю в українській мові, а саме: кахи-кахи, бухи-бухи, ках, бухи, кх тощо.

21. 꿀꺽꿀꺽 [ккульгок-ккульгок] — ковть. Звуконаслідувальне слово, що наслідує звук швидкого випивання рідини. Ми пропонуємо використовувати ономатопеїчну лексику для перекладу цього слова, а саме «ковть» з використанням редуплікації «ковть-ковть», якщо потрібно звернути увагу на дію. Якщо ж ми

хочемо звернути увагу читача на швидкість виконання дії, то ми можемо використати прислівник «швидко», якщо при цьому не втратиться сенс дії.

22. 슌 [шюн(г)] — звук, який наслідуює швидке переміщення предмету в просторі. Наприклад, звук стріли або кулі, які швидко переміщуються у просторі, або автомобіль, який рухається з великою швидкістю. 슌 [шюн(г)] може бути і подовженим за допомогою звуку [y] 슌ㅇ [шю-ун(г)], як на Рис.2.2.19, де персонаж манхви швидко переміщується з однієї точки в іншу з характерним звуком. Ми пропонуємо використати ономатопеїчну лексику для перекладу цього слова, а саме українські звуконаслідувальні слова на позначення свисту, такі як ф'ю або хвіть, що може передати відчуття швидкості переміщення.

*Рис. 2.2.19. 2화 “전지적 독자 시점” (Влада читача, який знає все. 2 глава).
Приклад використання звуконаслідувального слова 슌ㅇ*

- Запозичення звуконаслідувальної лексики

Запозичення звуконаслідувальної лексики з корейської мови в українську є дуже рідкісним явищем, так як ці мови належать до різних мовних родин і мають нічого спільного в передачі позамовної реальності за допомогою звуків. Проте, ми

знайшли декілька прикладів звуконаслідувальної лексики, яку можна запозичити при перекладі звуконаслідувальної лексики.

В *Додатку А* ми зібрали всі слова, які були розглянуті в цьому розділі, приклади перекладу яких ми наводимо в розділі 2.2. В Додатку А нами зазначені: оригінал слова, його транскрипція, пояснення та пропозиція перекладу.

2.3. Особливості перекладу образотворчої лексики корейської мови

При перекладі образотворчої лексики корейської мови в онлайн коміксах виробництва Республіки Корея, увагу потрібно приділяти не лише тексту, а й зображенням. Так як кольори, персонажі, ситуації дадуть нам, як перекладачам, краще розуміння ситуацій в яких використовується певна лексика.

Крім того, більшість образотворчої лексики корейської мови (의태어) є безеквівалентною лексикою, і, при перекладі, ми можемо послуговуватись наступними стратегіями: використання неониматопеїчної лексики, уникнення, пояснення, запозичення.

В цьому розділі нами буде розглянуто особливості перекладу образотворчої лексики корейської мови в залежності, а також запропоновані варіанти перекладу слів відповідно до стратегій перекладу, які були наведені в розділі 1.

Варто зауважити, що деякі слова можуть бути перекладені за використанням різних стратегій перекладу. Саме тому, стратегію перекладу для конкретного образотворчого слова потрібно підбирати виключно за ситуативністю наведеною автором оригінального художнього твору, беручи до уваги малюнок, ситуацію, кольори, жанр, цільову аудиторію тощо.

Образотворчу лексику лексику ми можемо перекладати використовуючи різні частини мови, такі як іменники, прикметники та дієслова. Таким чином ми замінюємо образотворче слово на слово для позначення конкретної дії або стану, що є більш природним для МП.

Стратегією уникання ми можемо послуговуватись при перекладі такої образотворчої лексики, яка в українській мові, при вираженні її в звуковому форматі не буде мати жодного сенсу. Крім того, якщо ситуація, є зрозумілою з візуального зображення на фреймі та з діалогів та/або монологів персонажів, ми можемо уникати перекладу образотворчої лексики корейської мови.

Для надання пояснень до слів в цьому розділі ми будемо послуговуватись Стандарним словником корейської мови (кор. 국립국어원 표준국어대사전), Naver Dictionary, Базовий словник корейської мови (кор. 한국어기초사전)

1. 툇 [тхук]— образотворче слово на позначення того, що хтось легко торкнувся когось/чогось. Ми використовуємо стратегію перекладу з використанням неониматопейчної лексики тим самим отримавши декілька варіантів перекладу. А саме: тронув(ла), трог тощо. Важливо звертати увагу на зображення на фреймі вебтуну, щоб не сплутати звуконаслідувальне слово 툇 [тхок] та образотворче.

2. 피식 [пхішік]. Пояснення цього слова на Naver Dictionary наводиться наступне «입술을 힘없이 터뜨리며 싱겁게 한 번 웃을 때 나는 소리. 또는 그 모양» (Звук, який видає [людина], коли злегка привідкриває губи й легко сміється. Або форма подібної посмішки). Крім того, на одному з відкритих ресурсів, який націлений на мовний обмін під назвою HiNative, нами було знайдено наступне пояснення дієслова 피식하다 і його основи 피식: «'피식'은 입술이 조금 열린 사이로 바람이 빠져나가는 소리예요. 그러므로 '피식하다'는 그렇게 입술로 바람을 빼며 싱겁게 웃는 행위를 의미합니다» («피식» [пхішік] — звук повітря,

що виривається крізь злегка відкриті губи. Тому дієслово «피식하다» [пхішік-хада] означає лагідний сміх і випускання повітря з губ). Крім того, в залежності від зображення персонажа манхви, ми можемо інтерпретувати 피식 [пхішік] як зверхню усмішку когось. Таким чином, адаптувавши переклад як: насмішливо, насміхнувся, насміхається тощо, та всі похідні словоформи від слова «насміхатись». Стратегія перекладу — використання неониматопеїчної лексики.

피식 [пхішік] — зверхня усмішка, неконтрольована усмішка, коли нервуєте. Ми рекомендуємо уникати перекладу цього слова, коли на малюнку чітко видно емоцію персонажа, а також його настрої, щоб не перевантажувати зображення для читача інформацією. Крім того, ми використовуємо стратегію уникнення з даним словом, так як в українській мові немає звуконаслідувального або образотворчого слова, яке б описало саме зверхню усмішку.

Рис. 2.3.1. “이번 생은
가주가 되겠습니다” (В цьому
житті я стану головою цієї
родини. Пролог). Приклад
використання
образотворчого слова 주룩

3. 주룩 [чурок] — кап/покотилась. Це образотворче слово, яке ми можемо бачити на рисунку 2.3.1. описує те, як сльоза скочується по щоці людини. Таким чином, ми можемо перекласти це слово різними способами, а саме: 1. використавши звуконаслідувальне слово «кап» або 2. використати дієслово «скотилась» від фразеологічного словосполучення «покотились [дрібні, рясні та ін.] сльози».

4. 꾸벅꾸벅 [ккубок-ккубок] — дрімати, кивати. Це образотворче слово описує киваючі рухи головою вперед-назад або зправа-наліво, коли людина засинає в сидячому положенні. Це образотворче слово ми можемо віднести до звукового зображення міміки. Тому, ми можемо навести наступні приклади

перекладу цього слова: дрім, дрімає, задрімав, засинає тощо. Проте, найкращим похідним словом, на нашу суб'єктивну думку, для створення перекладу слова 꾸벅꾸벅 [ккубок-ккубок] є дієслово «дрімати». Також, у 꾸벅꾸벅 [ккубок-ккубок] є інше значення — кивати головою (в якості згоди або привітання), тому для перекладу слова в цьому значенні ми будемо послуговуватись основним дієсловом “кивати” і утворювати від нього релевантні словоформи, як наприклад: кив, кивнув, кивнула, киває тощо. Стратегія перекладу — використання неониматопеїчної лексики.

Рис. 2.3.2. Сцена появи Токкебі. 2화 “전지적 독자 시점” (Влада читача, який знає все. 2 глава). Приклад використання образотворчого слова 둥실

5. 둥실 [дуншіль]. Це слово має декілька значень. 1. Щось круглої м’якої форми. 2. Щось, що з легкістю левітує в повітрі або знаходиться над водою. Для перекладу слова 둥실 [дуншіль] на Рисунку 2.3.2. ми використаємо друге значення слова, що щось знаходиться в повітрі, тобто літає (левітує). Ми пропонуємо використати слово «левітує» в якості перекладу слова 둥실 [дуншіль] в цьому випадку і в жодному разі не ігнорувати слово при перекладі. Стратегія перекладу — використання неониматопеїчної

лексики.

6. 슥 [сик], 스윙 [си-ик]. Це образотворче може мати декілька значень в залежності від ситуації в якій її використав автор манхви. 1. Зробити крок / підійти. 2. Припідняти щось (руку тощо), посунути щось з характерним звуком «шурх». Таким чином, на Рисунку 2.3.3. ми можемо бачити приклади А і Б з використанням слова 슥 [сик]. 슥 [сик] на зображенні А ми перекладемо як

«шурх» з використанням звуконаслідувальної лексики, а 슣 [сик] на зображенні Б ми перекладемо як «протягнув» або «подав». Стратегія перекладу — використання неонوماتопейчної лексики. На нашу суб'єктивну думку, переклад 슣 [сик] на зображенні Б як «шурх» не буде відповідати дійсності, яку хоче передати автор.

스으 [си-ик], як на Рис.2.3.4, є подовженою версією 슣 [сик], що вказує на те, що звук є повільнішим і довшим. В даному випадку, аналізуючи візуальний матеріал, ми можемо побачити, що героїня поправляє свої сонцезахисні окуляри, піднявши до них руку. Ми можемо перекласти в цьому випадку образотворче слово 슨으 [си-ик] двома різними стратегіями: 1. Використати звуконаслідувальне слово «шурх», виражаючи звук, який супроводжував її рух рукою знизу до окулярів; 2. Використати неонوماتопейчну лексику, а саме дієслово «поправила», акцентуючи увагу читача на окулярах. Це образотворче слово ми можемо віднести до звукового зображення жестів.

А

Б

Рис. 2.3.3. 0 глава “이번 생은 가주가 되겠습니다” (В цьому житті я стану головою цієї родини. 0 глава). Приклад використання образотворчого слова 슣

Рис. 2.3.4. 1화 “낮에 뜨는 별” (Зірка, що сяє вдень. 1 глава). Приклад використання образотворчого слова 슨으

7. 주섬주섬 [чусом-чусом] — бути невпевненим. Застосовуючи стратегію уникання з даним словом ми маємо, в першу чергу, звертати увагу на ситуацію, в якій воно було використано автором. Якщо це слово виражає те, що персонаж невпевнено говорить, сумнівається в своїх словах або нервує, ми можемо проігнорувати слово 주섬주섬 [чусом-чусом] і виразити невпевненість героя лексичними методами, додавши невпевненість в його репліки діалогу чи монологу, а також, якщо можливо, до слів автора. Використовуючи стратегію перекладу з використанням неонотопеїчної лексики, ми можемо перекласти це слово як: нервує, переживає тощо.

8. 획 [хвік] — швидко гортати щось в телефоні/планшеті. 획 [хвік] при перекладі може бути нами проігнороване, якщо на зображенні ми чітко бачимо персонажа, який гортає щось в своєму телефоні (Рисунок 2.3.5.) або планшеті. Таким чином, ми не будемо перевантажувати фрейм / сторінку манхви для кращого сприйняття інформації читачами. Це образотворче слово ми можемо віднести до звукового зображення жестів.

Рис. 2.3.5. 1화 “전지적 독자 시점” (Влада читача, який знає все. 1 глава).

Приклад використання образотворчого слова 획

9. 싱숭생숭 [шінсун(г)-сеньсун(г)] — це образотворче слово, яке описує відчуття нервозності/ емоційного збудження від захоплення або довгого очікування чогось. 싱숭생숭 [шінсун(г)-сеньсун(г)] може використовуватись як

прикметник у реченнях *싱송생송하다* [шінсун(г)-сеньсун(г) хада], що перекладається як розсіяний, неспокійний. В словнику корейської мови під назвою *Korean-English Learners' Dictionary* (кор. 한국어-영어 학습 사전) створений Національним інститутом корейської мови (кор. 국립국어원) наведено декілька прикладів використання цього слова в реченні, які ми представимо нижче.

МО: 봄이 되니 괜히 마음이 싱송생송하고 공부에 집중이 안 된다. [83]

МП 1: Тепер, коли настала весна, я почуваюсь **неспокійно**, і не можу сконцентруватись на навчанні.

МП 2: Тепер, коли надворі весна, я почуваюсь **тревожно** і не можу сконцентруватись на навчанні.

В залежності від контексту, в якому використовується речення МО [37] ми можемо застосувати декілька різних слів для перекладу почуттів героя. Ми можемо його перекласти за допомогою дієслова «нервує» або його похідних, а також прислівником «нервово» та похідних від нього. Також, ми можемо перекласти це слово як «неспокійно» або «тревожно» (якщо це дозволяє контекст).

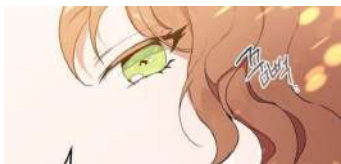

Рис. 2.3.6. 1화 “이번 생은 가주가 되겠습니다”
(В цьому житті я стану головою цієї родини. 1 глава). Приклад використання образотворчого слова *꿈백*

10. *꿈백* [ккум-ббок] — миг, блим. Це образотворче слово має значення «блимати», «моргати», «кліпати» очима. Таким чином, ми його перекладаємо, використовуючи неонотопеїчну лексику. Для кращого візуального ефекту ми можемо скоротити дієслово «моргати» до «миг» або слово «блимати» до «блим». Це образотворче слово ми можемо віднести до звукового зображення міміки.

11. **똑딱** [ттук-ддак] — робити вигляд (вдавати), що якась справа виконується дуже легко. Ми рекомендуємо послуговуватись саме стратегією уникнення для перекладу **똑딱** [ттук-ддак], так як в українській мові не існує еквівалентів, для перекладу цього слова, крім того, підібрати дієслово або прислівник, для цього образотворчого слова також неможливо, а використання дієприслівникового або дієприкметникового звороту лише перевантажить сторінку і відволіче читача від образу героя та/або важливої сцени. На нашу суб'єктивну думку, при уникненні **똑딱** [ттук-ддак] в перекладі зміст тексту не втрачається. Проте, за необхідності ми можемо використати слово «легко» для перекладу, якщо це буде доречно на сторінці. Наприклад, при демонстрації того, що якась фізична дія виконується з легкістю.

Рис. 2.3.7. 1화
 “이번 생은 가주가
 되겠습니다” (В цьому
 житті я стану головою
 цієї родини. 1 глава).
 Приклад використання
 образотворчого слова
흘끗

12. **흘끗** [хиль-ккит] — подивитись на щось або когось швидко, краєм ока. Кидати погляд на щось, ніби дивлячись збоку. Має таке саме значення що і **흘긋** [хиль-кит], проте **흘끗** [хиль-ккит] є сильнішим. Для перекладу цього образотворчого слова ми використовуємо неониматопеїчну лексику, так як в українській мові не існує звукового відповідника для опису «швидкого погляду краєм ока», тому ми пропонуємо наступні варіанти: 1. швидко глянув(ла); 2. гланув(ла); 3. «озирнулась» (приклад рис.2.3.7)

13. **간질간질** [канчіль-канчіль] має декілька значень. 1. Образотворче слово, яке описує відчуття лоскоту (фізичне відчуття). 2. Може описувати відчуття легкого поколювання, наприклад, після довгого сидіння в одній позі. 3. Опис

нервового відчуття / тривоги. Такий стан, коли людина надмірно прагне виконати якусь дію.

МО: 감기에 걸리면 으슬으슬 춥고 목구멍이 간질간질 기침이 나는 증상이 생기기도 한다 [83].

МП 1: Зазвичай, коли хворієш на простуду, відчуваєш озноб, у горлі **дере**, і з'являється кашель.

МП 2: Коли підхоплюєш простуду, з'являються такі симптоми як озноб, **першіння** в горлі, кашель

간질간질 [канчіль-канчіль] ми можемо перекласти як «лоскіт» та похідні від нього, або ж як дієслово «лоскотати» (та похідні), якщо дозволяє контекст. Проте, ми також можемо його перекласти як «першіння [в горлі]» або «горло дере» як наведено в прикладі вище (відчуття лоскотання горла при хворобі). Спосіб перекладу — використання неономатопеїчної лексики.

Окрім прямого значення 간질간질 [канчіль-канчіль] ми також його можемо зустріти у фразях, які мають переносне значення. Наприклад, коли людина намагається не розповісти секрет, але дуже хочеться. Як в реченні, яке ми наводимо нижче.

МО: 친구의 비밀을 지키려니 입이 간질간질 답답했다 [83].

МП: Намагаючись зберегти секрет друга, я **ледь стримувався**, щоб не пробалакатись, і відчував внутрішнє напруження.

입이 간질간질 [ібі канчіль-канчіль] — буквально перекладається як «лоскотно роту», мати сильне бажання розповісти секрет, що ми можемо адаптувати як «ледь стриматись, щоб не пробовтатись» або «тримати рот на замку».

Рис. 2.3.8. 1화 “이번 생은 가주가 되겠습니다” (В цьому житті я стану головою цієї родини. 1 глава).
Приклад використання образотворчого слова
우물우물

14. 우물우물 [умуль-умуль] — слово, що має декілька значень при описі дій людини. Перше значення — це пережовування їжі (жувати, пережовувати). Друге — невпевнено, слово, що описує невпевненість людини в її діях. Ще одне значення — нерозбірливо говорити. При перекладі цього слова ми можемо застосувати декілька стратегій. Як, наприклад використати дієслово «жувати», «пережовувати», або ж використати звуконаслідувальну лексику, які відтворює звуки жування, наприклад «гам», «плям». На нашу суб’єктивну думку, при перекладі цього слова на

рисунку 2.3.8. краще використовувати ономастичну лексику. Це образотворче слово ми можемо віднести до звукового зображення міміки. Крім того, важливо звертати увагу на те, як подане це слово. Якщо в літературному творі ми побачимо 우물 [умуль] без подвоєння, то це буде іменник «колодязь».

15. 꺾악 [кква-ак] (꺾[кквак]) — сильно щось стиснути, натиснути, зв’язати. Наприклад, сильно стиснути кулак від гніву, як на рисунку 2.3.9. При перекладі ми можемо використати стратегію уникнення і проігнорувати слово, або використати дієслово, яке опише цю дію, наприклад «стиснув(ла)» або використати прикметник «сильно». Також можемо використати словосполучення «сильно стиснув(ла)» в залежності від того, якого ефекту ми хочемо досягти, перекладаючи слово 꺾악 [кква-ак]. На нашу думку, краще уникати перекладу цього слова, так як читачеві з зображення буде зрозуміло, що персонаж щось стиснув у своїй руці. Як і в попередніх прикладах, це слово може бути подовжене звуком [a] в стилістичних цілях автора, щоб продемонструвати наскільки повільно або наскільки довго виконувалась дія 꺾 [кквак] → 꺾악 [кква-ак] → 꺾아악

[кква-а-ак]. Хоч на переклад цього звуконаслідувального слова ця особливість не впливає.

꼬옥 [кко-ок] — сильно притиснути щось до себе. Це слово є синонімом до слова 짹 [кквак].

Ми можемо зазначити, що такі слова, як 꼬옥 [кко-ок] та 짹 [кква-ак] мають однакове значення «стискати щось», проте, вони мають невелику відмінність. Наприклад, слово 꼬옥 [кко-ок] частіше використовується в таких словосполученнях як «сильно обійняти» (꼬옥 안아주다 [кко-ок ана-чуда]), «скласти руки в молитві» (손을 꼬옥 모아서 기도하다 [сон-иль кко-ок мо-а-со кідо-хада]). Також ми можемо зазначити, що ці слова ми можемо віднести до слів, які зображують жести.

Якщо виражати ці слова в цифровому еквіваленті, то 짹 [кква-ак] по силі буде 10/10, а 꼬옥 [кко-ок] — 6/10. Також, 짹 [кква-ак] може використовуватись для вираження сильних негативних емоцій за дією стискання/обіймання, в той час як 꼬옥 [кко-ок] використовується для вираження турботи або страху щось втратити.

На рисунку 2.3.10. ми бачимо, що чоловік сильно прижимає до себе свою сумку, наче обіймає її (боїться загубити), і ми можемо перекласти це слово як «притиснув», або ми можемо звернути увагу читача на те, що чоловік почав сильніше тримати предмет у своїх руках і перекласти його як «сильніше» або «стиснув».

Рис. 2.3.9. 1화 “이번 생은
가주가 되겠습니다” (В цьому житті я
стану головою цієї родини. 1 глава).
Приклад використання образотворчого
слова 파악

Рис. 2.3.10. 2화 “전지적 독자 시점”
(Влада читача, який знає все. 2 глава).
Приклад використання образотворчого
слова 꼬옥

16. 가웃 [кя-ут] — образотворче слово, що описує дію нахилу голови вбік. Зазвичай описує нахил голови в сторону при сумнівах або роздумах, коли щось не розуміють. На рис.2.3.11. герой манхви нахиляє голову трохи вбік так, як не розуміє, що відбувається з його донькою. Ми пропонуємо використати неонмотопеїчну стратегію перекладу цього слова і використати дієслово «нахилив» або «здивовано [дивиться]» так як саме ці два варіанти найкраще відповідають контексту.

Рис. 2.3.11. 2화 “이번 생은 가주가 되겠습니다” (В цьому житті я стану
головою цієї родини. 2 глава). Приклад використання образотворчого слова 가웃

17. 불긋불긋 [пульгит-пульгит] — образотворче слово, яке описує предмет, який має червоний відтінок де-не-де. Слово вказує на те, що, наприклад, квітка, набуває червоних кольорів; або листя на деревах восени поступово набувають червоних кольорів. В якості прикладу ми хочемо навести речення зі словника корейської мови:

МО: 꽃이 불긋불긋 피어나다. [83]

МП: Квіти **червоніють**, розквітаючи.

Це слово може використовуватись і для опису емоцій людини, наприклад почервоніння обличчя при відчутті сорому або сором'язливість.

МО: 민준이는 좋아하는 여학생 근처에만 가도 얼굴이 불긋불긋 달아오른다 [83].

МП: Варто Мінджуну опинитися біля дівчини, яка йому до вподоби, як його обличчя одразу ж **червоніє (палає рум'янцем)**.

Таким чином, ми можемо запропонувати декілька варіантів перекладу цього слова: 1. червоніє, [набуває] червоного кольору, — якщо опис стосується неживої природи; 2. спалахнути рум'янцем (обличчя), червоніти (опис обличчя людини, яка соромиться).

18. 벌떡 [поль-ддок]. 1. Раптове (неочікуване) вставання різким, широким рухом після лежання або сидіння. 2. Акт раптового падіння назад або нахилу тіла чи частини тіла назад. Це слово найчастіше використовується в наступних словосполученнях «різко встати»/ «вскочити» / «вскочити на ноги» (кор. 벌떡 일어나다 [поль-ддок іронада]). Саме слово 벌떡 [поль-ддок] можна перекласти як «неочікувано» або «зненацька».

벌떡 [поль-ддок] при перекладі ми можемо адаптувати багатьма різними способами. Наприклад, на Рис. 2.3.12. героїня із манхви «В цьому житті я стану головою цієї родини» різько прокинулась і сіла рівно, тому, для цієї ситуації ми пропонуємо наступні варіанти перекладу: 1. різько; 2. сіла; 3. піднялась. Так як її дії налякали персонажа, який сидить поруч із нею, на нашу суб’єктивну думку, найкращим варіантом перекладу буде «різько сіла» або просто «різько».

На рисунку 2.3.13. героїня манхви «Зірка, що сяє вдень» швидко піднімається в припіднятому настрої. Тому ми можемо звернути увагу читачів не на фізичну дію, яку виконала головна героїня, а на її емоційний стан, який швидко змінився, наприклад, «підбадьорилася», «збадьорилася», так як у головної героїні різько змінився настрої. А на Рис. 2.3.14. героїня різько встала зі свого місця, ми пропонуємо в цьому випадку перекласти 벌떡 [поль-ддок] як «підскочила» або «встала».

Рис. 2.3.12. 2화 “이번 생은 가주가 되겠습니다” (В цьому житті я стану головою цієї родини. 2 глава). Приклад використання образотворчого слова 벌떡

Рис. 2.3.13. 2화 “낮에 뜨는 별” (Зірка, що сяє вдень. 2 глава). Приклад використання образотворчого слова 벌떡

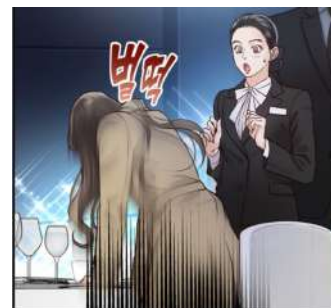

Рис. 2.3.14. 1화 “낮에 뜨는 별” (Зірка, що сяє вдень. 1 глава). Приклад використання образотворчого слова 벌떡

19. 모락모락 [морак-морак] — це образотворче слово має декілька значень. 1. як щось піднімається у повітря, — найчастіше використовується для опису того як пара, сигаретний дим, дим, аромат і т.п. піднімається вгору безперервно. 2. мало-помалу, — використовується для опису стану, коли ідеї, почуття тощо поступово виникають у свідомості людини.

В основному, слово 모락모락 [морак-морак] описує саме фізичні явища, проте його також можна використати метафорично для опису внутрішнього стану людини, якщо є певна схожість із тим, що воно описує у фізичних явищах. Наприклад: легке хвилювання або збентеження, що повільно наростає всередині; наче хвилювання повільно, наче пара, піднімається всередині людини. Іншим прикладом можемо навести те, як людина повільно та поступово щось згадує, подібно до легкого диму спогади або думки можуть виникати в свідомості людини.

МО: 지수는 알 수 없는 두려움이 모락모락 피어올랐다. [39]

МП 1: Джісу відчувала, як невідомий страх, **заповнює** її.

МП 2: У [серці] Джісу повільно **наростав** невідомий страх.

При перекладі слова 모락모락 [морак-морак], яке в реченні МО пов'язане із словом страх (кор. 두려움) ми можемо використати декілька технік перекладу в залежності від комунікативної мети.

Таким чином, у МП 1 ми використали описовий переклад, а також перефразування для досягнення більшої виразності українською мовою. Переклад фокусується на внутрішньому переживанні персонажа, передаючи образ поступового збільшення страху.

В прикладі перекладу МП 2 ми використовуємо комунікативний переклад, де віддано перевагу передачі значення та ефекту (повільно наростав) над буквальним значенням слова 모락모락 [морак-морак]. Ми використали функціональну заміну

образотворчого слова 모락모락 [морак-морак] на опис його функцій — повільне наростання почуттів.

Рис. 2.3.15. 2화 “낮에 뜨는 별” (Зірка, що сяє вдень. 2 глава).
Приклад використання образотворчого слова
스르륵

дієслово, яке буде описувати емоційний стан героїні. 스투루к [си-ри-рик] — це звукова імітація переміщень у просторі.

Рис. 2.3.16. 3화 “낮에 뜨는 별” (Зірка, що сяє вдень. 3 глава). Приклад використання образотворчого слова
방긋

20. 스투루к [си-ри-рик] — слово, що імітує тихий звук або описує рух чогось, що шкрябає по підлозі чи іншому предмету. На рисунку 2.3.15. ми можемо бачити приклад використання цього образотворчого слова. Воно супроводжує повільне опускання головної героїні твору на підлогу, вона наче «з’їжджає» по своїй подрузі вниз. Сковзає донизу. Таким чином ми можемо запропонувати перекласти це слово декількома варіантами: 1. опустилась (або інші похідні від слова «опускатись»); 2. ковзнула вниз; 3. підібрати пасуюче до контексту

21. 방긋 [пан(г)гит] — образотворче слово, яке описує легку посмішку із злегка відкритими губами. Використовується для опису м’якої, невимушеної посмішки без звуку. Наприклад, вираз 방긋방긋 웃다 [пан(г)гит пан(г)гит утта] — посміхатись тихо та ніжно. 방긋 [пан(г)гит] може описувати і не щиру м’яку посмішку, а награну, як, наприклад на Рис. 2.3.16. Для перекладу цього слова використовуємо неониматопеїчну лексику і застосовуємо комунікативну техніку перекладу. 방긋 [пан(г)гит] — посміхнувся(-лась).

Рис. 2.3.17. 1화 “낮에 뜨는 별” (Зірка, що сяє вдень. 1 глава). Приклад використання образотворчого слова 뒤적

22. 뒤적 [тві-чок] — це образотворче слово, що означає переміщення або перевертання предмета чи тіла. Зазвичай його використовують для позначення підняття або пошуку чогось. Наприклад, акт огляду речей у сумці з метою щось знайти, як на рис. 2.3.17., де героїня манхви намагається щось знайти в сумці і хаотично перебирає всі речі, які лежать в ній. Для перекладу ми можемо використати слово «порпається» або «шукає», або «перебирає» що добре передасть дію головної героїні вербальними засобами.

Рис. 2.3.18. 1화 “낮에 뜨는 별” (Зірка, що сяє вдень. 1 глава). Приклад використання образотворчого слова 쌩

23. 쌩 [шшяк] — звуконаслідувальне або образотворче слово. В контексті цієї роботи слово 쌩 [шшяк] буде розглянуто в категорії образотворчих слів. 쌩 [шшяк] — образотворче слово, яке описує дію, яка виконується дуже швидко і точно, або легко та невимушено. 쌩 [шшяк] та 쌩 [ссак] мають однакове значення, проте 쌩 [шшяк] буде виражати дію, яка виконується трохи швидше чи більш різко. В прикладі, який ми наводимо на рис. 2.3.18. герой манхви швидко повертає голову до головної героїні. Дія виконана різко, майже непомітно. Ми пропонуємо перекласти це слово як «швидко» використовуючи неонотоматопеїчну лексику.

- Запозичення образотворчої лексики

На нашу суб'єктивну думку вищезгадана стратегія перекладу є недоречною при роботі з корейською мовою. Саме тому ми не послуговуємось даною стратегією перекладу при перекладі образотворчих слів корейської мови, які часто зустрічаються в корейських онлайн коміксах. Звуконаслідувальна система корейської мови є більш розвиненою і широкою, що пропонує образотворчі слова на дії, які українською мовою можна описати лише повним речення або дієприкметниковим / дієприслівниковим зворотом.

Наприклад, такі слова як 아장아장 [ачжан-ачжан] — шкутильгати, 엉금엉금 [онгим-онгим] — повзти, ми можемо перекласти лише дієсловами, щоб читачі МП могли зрозуміти про що йде мова. Через те, що в українській мові немає образотворчого слова, яке передає “шкутильгання” або “дію повзання”.

В Додатку Б нами наведено 24 прикладів образотворчих слів (кор. 의태어) корейської мови (які були розглянуті в даному розділі), їх пояснення та відповідник українською мовою (якщо це було можливо), а також пропозиція перекладу. За використання стратегії уникнення при перекладі певних слів чи використовуємо знак “—” для позначення цього.

Висновки до другого розділу

В Розділі 2 нами було практично використано стратегії, методи та техніки перекладу наведені в Розділі 1. Таким чином, ми використали на практиці викладену теорію.

В Розділі 2 представлено аналіз перекладу корейських звуконаслідувальних слів на українську мову з використанням різних стратегій. Основний акцент зроблено на важливості вибору адекватного перекладу, який би передавав не лише звукове, але й емоційне та стилістичне навантаження оригінального слова.

Всього було розглянуто 50 слів. 26 звуконаслідувальних слова і 24 образотворчі слова. Запропоновано варіанти перекладу (для деяких слів декілька), а також пояснено стратегію перекладу.

Виявлено, що для перекладу корейських звуконаслідувань найчастіше використовуються такі стратегії: використання неонوماتопеїчної лексики (дієслова, прикметники, іменники); використання звуконаслідувальної лексики української мови; за рідкісних випадків — стратегія уникнення.

Також в цьому розділі нами було наведено приклади перекладу корейських образотворчих слів з манхви на українською мовою. Нами було наведено приклади, детальне пояснення значень слів та їх контекстуальне використання, а також обґрунтування використання стратегії перекладу

В основному для перекладу ми послуговувались наступними стратегіями перекладу: використання неонوماتопеїчної лексики, уникнення, використання звуконаслідувальної лексики.

Особлива увага була приділена контекстуальному аналізу, що дозволяє обрати найбільш адекватний варіант перекладу. Наприклад, слово «피식» може перекладатися як «насмішкувато» або взагалі бути проігнорованим залежно від візуального зображення.

Відзначається складність перекладу корейських образотворчих слів через відсутність прямих відповідників в українській мові. Тому перекладач повинен враховувати не лише лінгвістичні, а й культурні та візуальні аспекти.

ВИСНОВКИ

У представленій роботі здійснено дослідження перекладу звуконаслідувальної (кор. 의성어) та образотворчої лексики (кор. 의태어), що функціонує в корейських онлайн-коміксах.

У першому розділі досліджено теоретичні аспекти звуконаслідування та образотворення, включаючи теорії походження мови (звуконаслідувальну та звукосимволічну), дефініцію поняття звуконаслідування (ономатопеї), класифікацію корейського звуконаслідування (кор. 의성어) та образотворення (кор. 의태어), а також методи та техніки перекладу зазначеної лексики.

Звуконаслідування, або ономатопея, визначається як відтворення акустичних явищ навколишнього середовища засобами мови. Кожна мовна система характеризується власною звуконаслідувальною та звукосимволічною організацією, що відображає специфіку сприйняття звуків у мовленнєвій діяльності. Звуконаслідувальна гіпотеза глотогенезу постулює виникнення мови шляхом імітації звуків природного походження. Звуковий символізм, зі свого боку, відображає кореляції між фонетичними характеристиками мовних одиниць та їхніми семантичними відповідниками.

Ономатопеїчна лексика корейської мови поділяється на звуконаслідувальну (кор. 의성어) та образотворчу (кор. 의태어). Звуконаслідувальна лексика має виключно акустичне походження, тоді як образотворча лексика корейської мови може позначати дію або стан без обов'язкового акустичного супроводу. Така дихотомія є релевантною для аналізу стратегій перекладу, оскільки кожна категорія вимагає специфічного підходу.

Класифікація звуконаслідувальної та образотворчої лексики корейської мови, запропонована Охріменко В.О., передбачає виділення п'яти категорій: 1) ономатопеїчна лексика на позначення лінгвофонації; 2) ономатопеїчна лексика на позначення звуків тварин; 3) ономатопеїчна лексика на позначення антропофонації; 4) ономатопеїчна лексика на позначення звуків природного походження; 5) ономатопеїчна лексика на позначення звуків неприродного походження. Крім того, у роботі запропоновано додаткову класифікацію, що ґрунтується на семантичних та функціональних характеристиках лексичних одиниць, а саме: 1) спонтанні звукові прояви; 2) реліктові голосові сигнали; 3) звуконаслідування; 4) ідеофони.

У роботі детально розглянуто значущість та стратегії перекладу ономатопеїчної лексики. Підкреслено, що адекватний переклад цього типу лексики є критично важливим для збереження емоційного впливу тексту оригіналу на реципієнтів тексту перекладу, збереження стилістичних особливостей вихідного тексту, а також для забезпечення повноцінного когнітивного опрацювання тексту перекладу реципієнтами. Переклад ономатопеїчної лексики вимагає від перекладача не лише лінгвістичної компетенції, але й глибокого розуміння культурних коннотацій, пов'язаних з певними звуковими образами.

У роботі проаналізовано стратегії перекладу корейських звуконаслідувальних та образотворчих одиниць. Розглянуто перекладацькі стратегії, що включають використання неоматопеїчної лексики (іменників, прикметників, дієслів, прислівників, зворотів), відтворення ономатопеїчних ефектів засобами МП, уникнення прямого перекладу (заміна на нейтральні лексичні одиниці) та запозичення звуконаслідувальних одиниць з мови оригіналу (за наявності відповідних можливостей). Вибір конкретної стратегії зумовлюється комплексом чинників, включаючи контекстуальні обмеження, стилістичні особливості вихідного тексту та прагматичні міркування.

У другому розділі здійснено аналіз індустрії культурного контенту Республіки Корея. Підкреслено, що зростання даної індустрії значною мірою зумовлене розвитком онлайн-платформ, які забезпечують переклади контенту різними мовами, розширюючи таким чином аудиторію та сприяючи міжкультурному обміну.

У другому розділі також представлено практичну частину дослідження, присвячену аналізу конкретних прикладів перекладу звуконаслідувальної та образотворчої лексики корейської мови. Наведено приклади лексичних одиниць за відповідними категоріями та продемонстровано застосування методів і технік перекладу, розглянутих у першому розділі, з метою ілюстрації їхнього практичного використання.

Всього в другому розділі було розглянуто 50 прикладів ономатопеїчної лексики корейської мови, з них: 26 — звуконаслідувальні, 24 — образотворчі. При перекладі звуконаслідувальної лексики (26 слів) корейської мови українською ми 18 разів (69%) використали ономатопеїчну лексику для перекладу, 7 разів (26%) — неонотопеїчну лексику. Зазначимо, що деякі слова можна перекласти декількома способами. Ми також можемо послуговуватись стратегією уникання, якщо це не зашкодить стрийняттю викладеного матеріалу.

При перекладі образотворчої лексики корейської мови найчастіше ми послуговувались неонотопеїчною лексикою (іменники, дієслова, прислівники, прикметники), а саме 21 з 24 слів (87%) ми переклали цією стратегією. Для 4 слів (16%) із розглянутих може бути застосована стратегія уникнення, до 2 слів (8%) із розглянутих можна підібрати звуконаслідувальний еквівалент українською мовою. Зазначимо, що серед образотворчих слів до одного і того самого слова може бути застосовано дві і більше стратегій перекладу.

Всього серед 50 ономатопеїчних розглянутих слів 28 можемо перекласти з використанням неонотомотеїчної лексики, 20 слів за використанням звуконаслідування, що, на нашу суб'єктивну думку, є найефективнішими стратегіями для перекладу ономатопеїчної лексики корейської мови.

Крім того, важливо зазначити, що стратегія запозичення ономотеї жодного разу не була використана під час нашого практичного дослідження, що дозволяє дійти висновку, що запозичення ономатопеїчної лексики корейської мови є маловірогідним при перекладі.

Результати проведеного дослідження підтверджують значну наукову цінність подальшого вивчення проблем перекладу звуконаслідувальної та образотворчої лексики корейської мови. По-перше, аналіз зазначених лексичних груп сприяє поглибленому розумінню структурних та функціональних особливостей корейської мови, розкриваючи її експресивний потенціал та специфіку відображення позамовного світу. По-друге, удосконалення методології перекладу ономатопеїчної лексики забезпечує більш точну та адекватну передачу змісту корейських текстів українською мовою, мінімізуючи втрати експресивності та культурних особливостей. По-третє, дослідження в цій галузі відкриває нові перспективи для міждисциплінарних досліджень на перетині корейської лінгвістики, стилістики, когнітивної лінгвістики та теорії перекладу.

Таким чином, проведене дослідження є важливим внеском у вивчення складних проблем міжмовного та міжкультурного перекладу, сприяючи глибшому розумінню корейської мови та культури, а також збагаченню теоретичної бази перекладознавства. Усі поставлені завдання було виконано в повному обсязі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Анлаут – Великий тлумачний словник сучасної мови. *Slovnyk.me*. URL: <https://slovnyk.me/dict/vts/анлаут> (дата звернення: 24.12.2024).
2. Вторигіна Д. Г. Особливості перекладу графічної новели: кваліфікаційна робота магістра / Університет митної справи та фінансів. Дніпро, 2024. 97 с.
3. Гаценко І. О. Особливості структури звуконаслідувальних слів української мови / Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика. — 2003. — Вип. 8. — С. 50-56. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apyl_2003_8_10.
4. Гаценко І. О. Класифікація звуконаслідувальних слів української мови за їх семантичними ознаками / Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика. — 2003. — Вип. 7. — С. 122-127. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apyl_2003_7_18
5. Гаценко І.О. Типологічні особливості звуконаслідувальних слів (на матеріалі української, російської та англійської мов) [Текст] : дис... канд. філол. наук: 10.02.15 / НАН України, Ін-т мовознав. ім. О. О. Потебні. — К., 2003. — 261 арк. : рис. — Бібліогр.: арк. 207-220.
6. Кабиш М. Ю. Стилістичні функції звукопису в поетичному мовленні українських поетів початку ХХ ст. / Філологічні студії. Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету. — 2011. — Вип. 6(2). — С. 169-175. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PhSt_2011_6%282%29_27
7. Ковалів Ю. І. Літературознавча енциклопедія : у 2 т. — Київ: ВЦ "Академія", 2007. — 608 с. — (том 1).

8. Ковальчук Ю. А. Словотвір корейської мови : навчальний посібник. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2019. 131 с.
9. Козак Т. Б. Особливості художнього перекладу / Т. Б. Козак // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія : Філологічна. — 2015. — Вип. 51. — С. 221-223.
10. Мацько Л. І. Стилiстичнi функцiї звуконаслiдувальних слiв. *Культура слова: зб. статей*. Київ: Наукова думка, 1982. Вип. 22. С. 35–39.
11. Мельничук Р. І. ФОНОСЕМАНТИЧНІ ЯВИЩА У СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ МОВІ (ТЕОРЕТИКО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ) : дис. канд. філ. наук : 10.02.04 / Чернівці – Запоріжжя, 2018. – 241 с.
12. Мішеніна Т. Стилiстичний потенцiал звуконаслiдувальних слiв у сучаснiй українськiй мовi (на прикладi новеслiстики 60-х рокiв ХХ ст.). *Науковий вiсник Схiдноєвропейського нацiонального унiверситету iменi Лесi Українки*. 2014. Т. 12. С. 107–112.
13. Оксiнь Н. С., Андрианов Д. В., Кiнджибала О. С. КОРЕЙСЬКІ МАНХВА ТА ВЕБТУНИ: ЦИФРОВА ЕВОЛЮЦІЯ ЛІТЕРАТУРНОГО НАРАТИВУ. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2025. Т. 36 (75), № 2, 2025, С. 132–138.
14. Остапенко С.А., Горобей А.М. Порiвняльний аналіз застосування граматичних трансформацiй в процесi перекладу художнього твору. *Науковий вiсник Дрогобицького державного педагогiчного унiверситету iменi Iвана Франка. Серія: фiлологiчні науки (мовознавство)*. 2021. Т. 15. С. 131–135.
15. Охрiменко В. О. Ономатопеїчна лексика сучасної корейської мови: структурно-семантичний та функціональний аспекти. АВТОРЕФЕРАТ

- дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук. 2017. С. 22.
16. Охріменко В. О. Ономатопеїчна лексика як предмет лінгвістичного дослідження (на матеріалі корейської мови). *Одеський лінгвістичний вісник*. 2015. вип. 5. С. 108–111.
17. Панасенко М. О. Манхва: перспективи розвитку жанру в Україні. *Література й історія* : матеріали Всеукраїнської наукової конференції, Запоріжжя, Україна, 17–18 листоп. 2022 / ред.: І. М. Бакаленко, Н. В. Горбач, В. М. Ніколаєнко та ін. Запоріжжя : Запоріжський національний університет, 2022. С. 370.
18. Словник української мови Online. Томи 1-15. *Український мовно-інформаційний фонд НАН України*. URL: <https://sum20ua.com/?wordid=0&page=0> (дата звернення: 25.12.2024).
19. Терехова С. І. Поліпарадигмальність як характерна ознака сучасного перекладознавства / Світлана Ігорівна Терехова. – С. 21.
20. Терехова С.І. Вступ до перекладознавства. (Сучасні проблеми і теорії. Діяльність перекладача. Основи техніки перекладу). Навч. посібник. — (Вид. 2-ге, доповнене і перероблене). – Київ: Вид. центр КНЛУ, 2002. — 163 с.
21. Тищенко К. М. Основи мовознавства : системний підручник. Київ : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2007. 308 с.
22. Усок О. В., Корзюкова Л. П. Генезис мови у гіпотезах та концепціях лінгвістів. *Журнал Науковий огляд*. 2018. 1(44). С. 5-15

23. Учасники проєктів Вікімедіа. Стратегія – Вікіпедія. *Вікіпедія*. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Стратегія> (дата звернення: 06.01.2025).
24. Шемуда М.Г. Художній переклад як вид міжкультурної комунікації в контексті євроінтеграції / М. Г. Шемуда // Теоретична і дидактична філологія. – 2017. – Вип. 25. – С. 454-461
25. Andersen A. Webtoon — more than just entertainment // Embassy of the Republic of Korea to Norway. – 2021. – URL: https://overseas.mofa.go.kr/noen/brd/m_21237/view.do?seq=12727.
26. Cho H. THE WEBTOON: A NEW FORM FOR GRAPHIC NARRATIVE. *The Comics Journal*. 2016. URL: <https://www.tcj.com/the-webtoon-a-new-formfor-graphic-narrative/>. 29. DUNGEON
27. Contributors to Wikimedia projects. Arbitrariness — Wikipedia. *Wikipedia, the free encyclopedia*. URL: <https://en.wikipedia.org/wiki/Arbitrariness> (дата звернення: 07.01.2025).
28. DE SAUSSURE F. COURSE IN GENERAL LINGUISTICS / FERDINAND DE SAUSSURE. – NEW YORK CITY: THE PHILOSOPHICAL LIBRARY, INC, 1959. – 240 с.
29. Emad M. Translation Methods: A Comparison Study between Semantic and Communicative Translation. *International Journal of Linguistics, Literature and Translation*. 2022. Т. 5, № 4. С. 86–94.
30. Erlina Z.M., Bima B., Taufik A. (2020). AMPLIFICATION TECHNIQUE OF TRANSLATION IN THE TARGET LANGUAGE NOVEL ‘EARTH DANCE. 4 Rd English Language and Literature International Conference (ELLiC), *sun*. 4, с. 452–461.

31. Ferklova B. Textual distribution of Korean onomatopoeias and ideophones and specific features. *SKASE Journal of Theoretical Linguistics*. 2023. Т. 20, вып. 1. С. 113–126. URL: https://www.skase.sk/Volumes/JTL52/pdf_doc/06.pdf (дата обращения: 17.04.2025).
32. Gasser, M. The origins of Arbitrariness in Language. Proceedings of the 26th annual meeting of the Cognitive Science Society, 2004. С. 434–439
33. Hedström M. Hwang Jungeun's One Hundred Shadows; A Study of Korean Onomatopoeia and How They Are Affected by Translation : Bachelor's thesis / Stockholm University. 2021. 34 с.
34. Imai, M., Kita, S. The sound symbolism bootstrapping hypothesis for language acquisition and language evolution. *Philosophical Transactions — Royal Society. Biological Sciences*, 2014, 369(1651), 20130298. <https://doi.org/10.1098/rstb.2013.0298>
35. Lee M. Webtoons Are South Korea's Latest Viral Cultural Export. Bloomberg. – 2023. – URL: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2023-05-09/webtoons-are-south-korea-s-latest-viral-cultural-export.32>
36. Lekshmi S. P., Arathi P. S., Krishna Priya M.T. Role of Translation in the Rise of Asian Graphic Novels. *Annals of the Romanian Society for Cell Biology*. Arad, Romania, 2021. Т. 25, вып. 5. С. 2920–2926.
37. Liu F. A Comparative Study of Nida and Newmark's Translation Theories. *International Journal of Liberal Arts and Social Science*. 2017. Т. 5, № 8. С. 31–39.

38. Lynn H.-G. Korean Webtoons: Explaining Growth. *The Annual Report, Research Center for Korean Studies*. Kyushu University. 2016. T. 16. C. 1–13. URL: <https://doi.org/10.15017/2186145>.
39. Miremedi, S. A. (1991). *Theories of translation and interpretation*. Tehran: SAMT.
40. Molina L. Translation Techniques Revisited: A Dynamic and Functionalist Approach / L. Molina, A. Amparo Hurtado. // *Meta Journal des traducteurs Translators' Journal*. – 2002. – №47. – C. 498–512.
41. Naver Webtoon – URL: <https://webtoonscorp.com36>.
42. Newmark P. *A Textbook of Translation* / Peter Newmark., 1988. – 306 c
43. Nida E. A. Theories of Translation. *TTR*. 1991. T. 4 : 1. C. 19–32. URL: <https://doi.org/10.7202/037079ar>.
44. Nissa F., Herniwati, Triarisanti R. Forms and Translation Procedures of Korean Onomatopoeia and Mimesis in the Webtoon. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*. 2021. 595. C. 297–302.
45. Nordquist R. Linguistic Arbitrariness. *ThoughtCo*. 11.07.2019. URL: <https://www.thoughtco.com/what-is-arbitrariness-language-1689001>
46. Owji Z. Translation Strategies: A Review and Comparison of Theories. *Translation Journal*. 2013. T. 17, № 1. URL: <https://translationjournal.net/journal/63theory.htm> (дата звернення: 06.01.2025).
47. Parc J., Park H., Kim K. The The Lagged Development of the Korean Manhwa Industry From 1910 to the Present:. *Archiv orientální*. 2023. T. 91, № 1. C. 169–196. URL: <https://doi.org/10.47979/aror.j.91.1.169-196> (дата звернення: 14.02.2025).

48. Park J. Industry report. Webtoons: The next frontier in global mobile content / Jeong-yeob Park // Mirae Asset Daewoo Co., Ltd.. – 2019. — C. 1-29
49. Shaheen M. Theories of Translation and their Applications to the Teaching of English/ Arabic-Arabic/ English Translations : PhD thesis / University of Glasgow. 1991. 338 c.
50. The Korea Herald. South Korea's webtoons become first movers 20 years on. *nationthailand*. URL: <https://www.nationthailand.com/international/40018879> (дата звернення: 20.11.2024).
51. Unhjem K. H. The Translation of Sounds How Japanese Onomatopoeias Found in Manga Are Translated to English and Norwegian : Master's Thesis / UNIVERSITETET I OSLO. 2018. 88 c.
52. Webtoon // Wikipedia. – 2022. – URL: <https://en.wikipedia.org/wiki/Webtoon>.
53. Webtoon Industry Revenue in 2022 Reaches KRW 1.829 Trillion, Setting New Record. *Ministry of Culture, Sports and Tourism*. URL: <https://www.mcst.go.kr/english/policy/pressView.jsp?pSeq=354> (дата звернення: 13.02.2025)
54. Yoon K. From underground to the palm of your hand: The spatiality and cultural practice of South Korean webtoons. *East Asian Journal of Popular Culture*. 2017. T. 3 (1). C. 73–84.
55. 고다고. 채은. 낮에 뜨는 별. 웹툰. 레진코믹스 2021. URL: https://www.lezhin.com/ko/comic/stars_rise_day.
56. 김명순. 의성·의태어의 한중 번역에 관한 연구: 정호승의 『항아리』에 등장한 표현을 중심으로. *Foreign Languages Education*. 2016. T. 23, вып. 4. C. 269–286.

57. 김수철, 이현지. 문화산업에서의 플랫폼화: 웹툰사업을 중심으로. 한국문화사회학회. 2019. 문화 사회 27(3). – С. 95–142.
58. 김인화, 현대 한국어의 음성상징어 연구: 박사 학위논문 / 이화여자대학교 대학원. 1995.
59. 김중섭. 한국어 의태어 어원 연구 : 박사학위논문 / 경희대학교. 1995.
60. 김홍범, 박동근. 개별어 사전 편찬 : 한국어 상징어 사전 편찬의 실제. 언어사실과 관점. 2001. T. 11, вып. 2. С. 203–220.
61. 김홍범. 상징어의 의미 기술 모형 연구, 청람어문교육. 2008. T. 38. С. 341–366.
62. 김홍범. 한국어 상징어 연구-통사론적 특성을 중심으로, 새국어교육 Вып. 55. 1998.
63. 김홍범. 한국어의 상징어 연구 : 박사학위논문 / 연세대학교. 1995.
64. 만화진흥에 관한 법률 시행령 : від 18.08.2012, № 24038. URL: <https://www.law.go.kr/LSW/lsInfoP.do?lsiSeq=127893#0000> (дата звернення: 14.01.2025).
65. 박동근. 국어사전의 의성어·의태어 미시 정보 제시 방법과 문제점. 한말연구. 2024. T. 65, вып. 49. С. 1–18.
66. 박동근. 동사에서 파생한 의태어 연구. 한말연구. 2017. 45. С. 37–65.
67. 박동근. 동화 텍스트의 흥내말 사용 양상 연구. 동화와 번역. 2007. вып. 14, С. 97-125.
68. 박동근. 울음표현 흥내말의 연구. 한글. 2005. вып. 267. С. 141–175.
69. 박동근. 한국어 교육에서 흥내말 교육에 대한 연구사적 분석, 2017. вып. 17, С. 67 – 96

70. 박동근. 한국어 만화 텍스트의 흥내말 사용 양상. *겨레어문학*, 2008. *viп.41*, C. 33-58.
71. 박동근. 한국어 의성어와 의태어의 음운 비교. *한말연구*. 2015. *viп. 33*. C. 177-203.
72. 싱송, UMI, 슬리피-C. 전지적 독자 시점. 네이버 웹툰, 2020. URL: <https://comic.naver.com/webtoon/list?titleId=747269&tab=wed>.
73. 엔트스튜디오몬, 김로아. 이번 생은 가주가 되겠습니다. 카카오페이지, 2021. URL: <https://page.kakao.com/content/56566288>
74. 이문규. 현대국어 상징어의 음운 형태론적 연구: 박사학위 논문 / 경북대학교. 1996.
75. 이수빈. 「한국어기초사전」에서의 의성의태어 분석과 개선 방향 연구, 언어사실과 관점, 2025. *viп.64*, C.579-602
76. 이수지. 웹툰 2.0 의 서비스 현황과 발전 방향: 사용자 인터페이스 변화와 멀티미디어 효과 적용을 중심으로(The Current Service Status and the Developmental Direction of Webtoon 2.0: Focusing on the Changing of User Interface and the Applying of Multimedia Effects). *The Journal of the Korea Contents Association*. – 2015. – №15 – C. 96-108
77. 정기간행물의등록등에관한법률 : від 28.11.1987, № 3979. URL: <https://www.law.go.kr/LSW/lInfoP.do?lsiSeq=49730#0000>. (дата звернення: 14.01.2025).
78. 채완. 국어 음성상징론의 몇 문제, *국어학* 16, C. 277-300
79. 채완. 의성어 의태어의 텍스트별 특성 (A Study of Onomatopoeia from a Textgrammatical Point of View). *국어국문학*. 2003. T. 132. C. 121-151.

80. 최 유. '만화 진흥에 관한 법률'에 대한 사후적 입법평가. 한국법제연구원. 2016. 70 c.
81. 카카오엔터테인먼트 회사소개 URL: <https://kakaoment.com/introduce/company>.
82. 카카오페이지 URL: <https://www.kakaocorp.com/page/service/service/KakaoPage>.
83. 한국어기초사전 URL: https://krdict.korean.go.kr/kor/dicSearch/SearchView?wordMatchFlag=NotPage=1&mainSearchWord=%EB%B6%88%EA%B8%8B%EB%B6%88%EA%B8%8B&sort=W&searchType=W&proverbType=&exaType=&ParaWordNo=60540&divSearch=search&deleteWord_no=&nationCode=&returnUrl=&downloadInfo=&downloadInfoText=&downloadGubun=&downloadType=&downloadItemList=&downloadMultilanList=&priMoveUrl=&blockCount=10&myViewWord=66095&_csrf=579b3e42-83e1-4306-9fd1-ff80f265f355&down_info=1&down_info_reason=&download_section=sense&download=Excel&all_downloadItem=ALL&all_downloadMultilan=ALL&email=&_csrf=579b3e42-83e1-4306-9fd1-ff80f265f355
84. 함계임. 웹툰 언어의 특징 연구 : 의성·의태 표현을 중심으로. 한국과 세계, 2024, 6(2), C. 657-682.
85. 홍윤표. 디지털 시대의 국어학. 국어국문학 (Hong Yun-Pyo. Korean Linguistics in the Digital Age. The Korean Language and Literature), 143, 2006. C. 9-31.

СПИСОК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

МО – мова оригіналу

МП – мова перекладу

РК – Республіка Корея

ДОДАТКИ

Додаток А. Звуконаслідувальна лексика корейської мови, розглянута в РОЗДІЛІ 2

№	Звуконасл ідувальне слово	Транскрип ція	Пояснення	Україномов ний відповідни к (якщо існує)	Переклад
1.	긽적	киль-ччок	Дряпати, царапати	Дряп царап	Дряп Царап дряпає
2.	까아아 까아악	к'яаа	1. Крик людини, коли їй страшно 2. Урик людини, яка щаслива	«аааа»	АААА
3.	끼이이	ккі-і-і	1. Звук різкого гальмування 2. Звук чогось, що скрипить	скрип	Різко гальмує скрип

4.	덜컹 덜컹	долькхон(г) -долькхон(г)	Звук коліс вагонів метро	Чух-чух	Чух-чух
5.	칙칙폭폭	чікчік-покп ок	Звук коліс поїзда	Чух-чух	Чух-чух
6.	땡땡	dden(г)-dde н(г)	Звук годинника	Дін-дон	Дін-дон
7.	좌아 (좌아아)	сва-а	Звук вітру (Звук сильного вітру)	шу-у	Шу-у-у (ШУ-У-У)
8.	콰드드	кхвадиди	Звук автомобільної аварії або падіння чогось важкого з характерним звуком	Ба-бах	Ба-бах
9.	호록	хорок	Сьорбання при вживанні будь-якого напою, супу тощо.	сьорб	сьорб
10.	후루룩	хурурук	Характерний звук при вживанні в їжу ЛОКШИНИ	сьорб	сборб

11.	위잉	ві-ін(г)	Звук вібрації мобільного телефону, коли приходить нове повідомлення \ сповіщення	Ж-ж-ж Вж-ж-ж	Ж-ж-ж Вж-ж-ж
12.	카앙	кха-анг	Звук удару заліза по залізу	Брязк Звяк	Звяк
13.	쿵(쿵)	кхин	Тяжко видихати через ніс. Тяжко здихати	—	Тяжко
14.	톡 톡톡	тхок тхук-тхук	1.Звук натискання клавіш на смартфоні 2.Звук чогось легкого, що впало на поверхню	Клац (клац-клац) Тик (тик-тик) Шурх	-Тик,Клац -Шурх, тук -уникання перекладу
15.	다그닥	дакидак	Тупіт копит коня, який проходить по кам'яній дорозі або бруківці	цок-цок тиги-дик	цок-цок тиги-дик

16.	철썩 (або 찰썩)	чхоль-сок (чхаль-сак)	1.Звук удару великої кількості рідини о твердий предмет 2. Сильний удар великого важкого предмету	шлеп, лясь, трісь	-шлеп, лясь, трісь -вдарив, ляснуб
17.	짜악	чча-ак	1.хтось вдарив когось по обличчю 2.отримати ляпас 3.сильний удар лодоною по спині іншої людини	шлеп, лясь, трісь	-шлеп, лясь, трісь -вдарив, ляснуб
18.	웅성	унсон(г)	Звук, який утворюється коли багато людей в одному місці розмовляють.	шу-шу-шу	-гомін-гомін н -шу-шу-шу
19.	소곤소곤	согон-согон	Шептатись, перешіптуватись	Шу-шу-шу	Шу-шу-шу
20.	수근수근	сугин-сугин	Шептатись, перешіптуватись	Шу-шу-шу	Шу-шу-шу

					бурмотіти обговорювати
21.	새근새근	сегин-сегин	описує тихе дихання маленької дитини під час сну	—	тихо, мирно, міцно [спати]
22.	꽁	кхван(г)	імітує глухий звук удару по твердому предмету.	бам/бах/стук	бам/бах/стук
23.	딸꾹딸꾹	ддаль-ккук ддаль-ккук	імітує звук гикавки (ікавки),	гик	гик гикає
24.	콜록콜록	кхоллок-кхоллок	звук кашлю	кахи-кахи; бухи-бухи	кахи-кахи; бухи-бухи
25.	꿀꺽꿀꺽	ккульгок-ккульгок	наслідує звук швидкого випивання рідини.	ковть	ковть
26.	승	шюн(г)	наслідує швидке переміщення предмету в просторі.	ф'ють хвіть	ф'ють хвіть

Додаток Б. Образотворча лексика корейської мови, розглянута в РОЗДІЛІ 2

№	의태어	Транскрипція	Пояснення	Україномовний відповідник (якщо існує)	Переклад
1.	꾸벅꾸벅	ккубок-ккубок	Дрімати	—	Дрім
2.	꿈백	ккумббок	кліпати/блимати очима	миг	миг, блим
3.	똑딱	ттук-ддак	Робити вигляд (удавати), що якась справа виконується дуже легко	—	- уникання перекладу - Легко
4.	스 (스으)	сик	1.Зробити крок / підійти; 2.Припідняти щось (руку тощо), посунути	—	- Підійшов(-ла) - Підняв, шурх

			щось з характерним звуком «шурх»		
5.	피식	пхішік	1.Звук, який видає людина, коли хоче через силу посміхнутись зі стислими губами. 2.Насміхатись над кимось	—	- насміхати сь - зверхньо - уникання перекладу
6.	획	хвік	Швидко гортати щось на телефоні зверху донизу (скролити)	—	- гортає - уникання перекладу
7.	등실	дуншіль	Зависати в повітрі без сторонньої допомоги. Левітувати	—	левітує

8.	파악	кква-ак	Стискати щось у руці	—	Зжав Стиснув
9.	주섬주섬	чусом-чусом	Нервозно Невпевнено	—	нервує, переживає, невпевнено
10.	주룩	чурок	Котитись\скат уватись (сльоза)	кап	кап покотилась.
11.	꼬옥	кко-ок	Притиснути якийсь предмет до себе. Обійняти.	—	Притиснув
12.	툭	тхок	Злегка торкнутись когось\чогось	—	Трог
13.	우물우물	умуль-умуль	1.Пережовува ння їжі 2.Описує невпевненість	гам, плям	жувати, пережовувати, гам, плям

			людини в її діях 3.Нерозбірлив о говорити		
14.	스르륵	си-ри-рик	Імітує тихий звук або описує рух чогось, що шкрябає по підлозі чи іншому предмету.	—	1. опустилась (або інші похідні від слова “опускатись”); 2. ковзнула вниз
15.	벌떡	поль-ддок	1.Раптове (неочікуване) вставання різким, розмашистим рухом після лежання або сидіння; 2.Акт раптового падіння назад або нахилу тіла чи	—	різко встати”/ “вскочити” / “вскочити на ноги” “підбадьорилася ”, “збадорилася”

			частини тіла назад.		
16.	싱숭생숭	шінсун(г)-се ньсун(г)	Описує відчуття нервозності/ емоційного збудження від захоплення або довгого очікування чогось	—	неспокійно тревожно
17.	흘끗	хиль-ккит	подивитись на щось або когось швидко, краєм ока. Кидати погляд на щось, ніби дивлячись збоку.	—	1. швидко глянув(ла); 2. гланув(ла); 3. “озирнулась”
18.	간질간질	канчіль-канчі ль	1. описує відчуття лоскоту	—	ледь стримуватись

			<p>(фізичне відчуття).</p> <p>2. відчуття легкого поколювання, наприклад, після довгого сидіння в одній позі.</p> <p>3. Опис нервового відчуття / тривоги. Такий стан, коли людина надмірно прагне виконати якусь дію.</p>		першіння лоскіт
19.	가웃	кя-ут	описує дію нахилу голови вбік. Зазвичай описує нахил голови в сторону при	—	здивовано нахилив

			сумнівах або роздумах, коли щось не розуміють.		
20.	불긋불긋	пульгит-пульгит	предмет, який має червоний відтінок де-не-де	—	червоніє спалахує рум'янцем
21.	쌉	шяк	дія, яка виконується дуже швидко і точно, або легко та невимушено	шурх свись	швидко
22.	뒤적	тві-чок	перебирати речі в сумці тошо	—	порпається, шукає, перебирає
23.	방긋	пан(г)гит	1.невимушена посмішка із злегка привідкритим и губами	—	посміхнувся(-лася)

			2.може описувати і не щирю м'яку посмішку, а награну		
24.	모락모락	морак-морак	1.як щось піднімається у повітря, — найчастіше використовуєт ься для опису того як пара, сигаретний дим, дим, аромат і т.п. піднімається вгору безперервно. 2. мало-помалу, — використовуєт ься для опису стану, коли ідеї, почуття тощо	—	повільно наростає, піднімається

			поступово виникають у свідомості людини.		
--	--	--	---	--	--